

مۇقەددەس كىتاب

كورىنتۇسلۇقلارغا

يېزىلغان

بىرىنچى خەت

كورىنتۇسلۇقلارغا يېزىلغان بىرىنچى خەت

مۇقەددەس كىتاب - يېڭى ئەھدە
(ئىنجىل)
7-قىسىم

1950-يىلىدىكى «مۇقەددەس كىتاب» نىڭ
ئۇيغۇرچە تەرجىمىسى ھازىرقى زامان
ئۇيغۇر تىلىغا ئۆزگەرتىلدى

2013

دەسلەپكى نۇسخا

www.dunyaningnuri.com

كورنتۇسلۇقلارغا يېزىلغان بىرىنچى خەت

مۇقەددەسلەرگە سالام

1 خۇدانىڭ ئىرادىسى بىلەن قىچقىرىلىپ، مەسىھ ئەيسانىڭ روسۇلى بولغان پاۋلۇستىن ۋە بۇرادەر سوستېنىستىن 2 خۇدانىڭ كورنتۇستىكى جامائىتىنىڭ مەسىھ ئەيسادا پاك-مۇقەددەس قىلىنىپ، قىچقىرىلغان مۇقەددەسلەرگە ۋە ھەر يەردە ئۇلارنىڭ ۋە بىزنىڭ خۇداۋەندىمىز ئەيسا مەسىھنىڭ ئىسمىغا ئىلتىجا قىلغۇچىلارنىڭ ھەممىسىگە سالام. 3 سىلەرگە ئاتىمىز خۇدادىن ۋە خۇداۋەندە ئەيسا مەسىھتىن مېھىر-شەپقەت ۋە ئامانلىق بولسۇن.

شۇكرانە

4 خۇدانىڭ مەسىھ ئەيسادا سىلەرگە ئاتا قىلىنغان مېھىر-شەپقىتى ئۈچۈن سىلەرنىڭ جەھىتىڭلاردىن ھەمىشە خۇدايىمغا شۇكۇر ئېيتىمەن. 5 چۈنكى ئۇنىڭ ئۆزىدە ھەممە ئىشتا، ھەر سۆزدە ۋە ھەر بىلىشتە غەنىي بولدۇڭلار. 6 مەسىھنىڭ شاھادىتى كۆڭلۈڭلاردا ئۇنداق مۇستەھكەملەندىكى، 7 خۇداۋەندىمىز ئەيسا مەسىھنىڭ ئاشكارا بولۇشىغا مۇنتەزىر بولۇپ، ھېچبىر مېھىر-شەپقەت ھەدىيەسىدە ئۆكسۈك ئەمەسسىلەر. 8 ئۇ ئۆزى خۇداۋەندىمىز ئەيسا مەسىھنىڭ كۈنىدە ئەيىبىسىز بولمىقىڭلار ئۈچۈن، سىلەرنى ئاخىرغىچە مۇستەھكەملەيدۇ. 9 سىلەرنى ئۆز ئوغلى خۇداۋەندىمىز ئەيسا مەسىھنىڭ شېرىكلىكىگە قىچقارغان خۇدا ئۆزى ئىشەنچلىكتۇر.

كورنتۇسنىڭ جامائىتىدىكى بۆلۈنۈش

10 ئەي بۇرادەرلەر، خۇداۋەندىمىز ئەيسا مەسىھنىڭ ئىسمى بىلەن سىلەرگە نەسىھەت بېرىمەنكى، ھەممەڭلار بىر ئېغىزلىق بولۇپ، ئاراڭلاردا پىرقىلەر چىقارماي، بىر پىكىر ۋە بىر رايدا كامىل بىرلەشتۈرۈلۈڭلار. 11 چۈنكى، ھەي بۇرادەرلىرىم، ئاراڭلاردا خۇسۇمەت بار بولغىنى ماڭا كىلۈۋىنىڭ ئۆي خەلقىدىن خەۋەر بېرىلدى. 12 شۇنى ئېيتىمەنكى، ئاراڭلاردا بىرى: «مەن پاۋلۇسنىڭكى ئىكەنمەن»، يەنە بىرى: «مەن ئاپوللوسنىڭكى»، يەنە بىرى: «مەن كىفاسنىڭكى» ۋە يەنە بىرى: «مەن مەسىھنىڭكى ئىكەنمەن» دەپ ئېيتىش ئىكەن. 13 ئەجەبا مەسىھ تەقسىم قىلىندىمۇ؟

پاۋلۇس سىلەر ئۈچۈن كرىستكە تارتىلدىمۇ ياكى پاۋلۇسنىڭ ئىسمى بىلەن چۆمۈلدۈرۈلدىڭلارمۇ؟¹⁴ كرىسپۇس بىلەن گايۇستىن باشقا ھېچبىرىڭلارنى چۆمۈلدۈرمىگىنىم ئۈچۈن خۇداغا شۈكۈر ئېيتىمەن.¹⁵ شۇنىڭ ئۈچۈن ھېچكىم مېنى: «ئۇنىڭ ئىسمى بىلەن چۆمۈلدۈرۈلدىم» دەپ ئېيتالمايدۇ.¹⁶ مانا ئىستىفاناسنىڭ ئۆي خەلقىنى ھەم چۆمۈلدۈرگەن ئىدىم. لېكىن بۇلاردىن باشقا بىراۋنى چۆمۈلدۈرگىنىمنى بىلمەيمەن.¹⁷ چۈنكى مەسھ مېنى ئادەملەرنى چۆمۈلدۈرگىلى ئەۋەتمەي، بەلكى ئىنجىلنى ۋەز ئېيتقىلى مېنى ئەۋەتتى. شۇنى قىلىپ، مەسھنىڭ كرىستىنىڭ قۇۋۋىتى بىكار بولمىسۇن دەپ، ھېكمەت سۆزلىرى بىلەن ۋەز ئېيتمايمەن.

خۇدانىڭ ھېكمىتى ۋە بۇ دۇنيانىڭ ھېكمىتى

¹⁸ چۈنكى كرىست توغرىسىدىكى سۆز ھالاك بولغۇچىلارنىڭ ئالدىدا جاھالەتتەكتۇر. لېكىن بىز نىجات تاپقۇچىلار ئۈچۈن خۇدانىڭ قۇدرىتىدۇر.¹⁹ چۈنكى: «دانالارنىڭ ھېكمىتىنى يوقىتىپ، ئاقىللارنىڭ ئەقىلىنى ئىناۋەتسىز قىلىمەن» دەپ پۈتۈلگەندۇر.
²⁰ قېنى دانالار، قېنى كاتىبلار، قېنى بۇ دۇنيانىڭ بەس-مۇنازىرە قىلغۇچىلىرى؟ خۇدا بۇ دۇنيانىڭ ھېكمىتىنى ھاماقەتلىككە ئايلاندۇرمىدىمۇ؟²¹ چۈنكى خۇدانىڭ ئۆز ھېكمىتى بىلەن بېكىتكىنى بويىچە دۇنيا ئۆز ھېكمىتى بىلەن خۇدانى تونۇمىغاچ، خۇدا ئىشەنگۈچىلەرنى نادانلىق دەپ قارالغان ۋەز بىلەن قۇتقۇزغىلى مۇناسىپ كۆردى.²² چۈنكى يەھۇدىيلار ئالامەت تەلەپ قىلىدۇ ۋە يۇنانىيلار ھېكمەت ئىزدەيدۇ.²³ لېكىن بىز بولساق يەھۇدىيلارغا تايىشتەك ۋە تايىپىلەرگە ھاماقەتلىكتەك بولۇپ، كرىستكە تارتىلغان مەسھنى ۋەز ئېيتىمىز.²⁴ لېكىن بىز ۋەز ئېيتقان مەسھ قىچقىرىلغانلارنىڭ ئۆزىگە، خاھى يەھۇدىيلار، خاھى يۇنانىيلار بولسا، خۇدانىڭ قۇدرىتى ۋە خۇدانىڭ ھېكمىتىدۇر.²⁵ چۈنكى خۇدادىن كەلگەن جاھالەتلىك نەرسە ئادەملەردىن دانادۇر ۋە خۇدادىن كەلگەن ئاجىز نەرسە ئادەملەردىن كۈچلۈكتۇر.
²⁶ ئەي بۇرادەرلەر، دەۋىتىڭلارغا قاراڭلاركى، جىسمانىي دانالاردىن ۋە قۇدرەتلىكلەردىن ۋە يا ئېسىلزالىقلاردىن تولا كىشىلەر قىچقىرىلغان ئەمەس.²⁷ لېكىن خۇدا دانالارنى خىجالەت قىلماق ئۈچۈن، دۇنيادا نادان سانالغانلارنى ئىلغىدى. ئۇ قۇدرەتلىكلەرنى خىجالەت قىلماق ئۈچۈن، دۇنيادا زەئىپ سانالغانلارنى ئىلغىدى.²⁸ ۋە بىر نېمە بولغاننى ھېچنېمىدەك قىلماق ئۈچۈن دۇنيادا ئېسىلزالە بولمىغانلارنى ۋە تەھقىر بولغانلارنى، دەرۋەقە ھېچنېمىدەك سانالغانلارنى خۇدا ئىلغىغانىكى،²⁹ ھېچبىر ئادەم خۇدانىڭ ئالدىدا پەخىرلەنمىسۇن.³⁰ لېكىن سىلەر ئۇنىڭدىن بولۇپ، خۇدا تەرىپىدىن بىزگە ھېكمەت ۋە ئادالەت، پاك-مۇقەددەسلىك ۋە پىدا بولغان مەسھ ئەيسادۇرۇسىلەر.³¹ شۇنىڭ ئۈچۈن: «پەخىرلەنگۈچى خۇداۋەندە بىلەن پەخىرلەنسۇن» دەپ پۈتۈلگەندەك بولغاي.

پاۋلۇسنىڭ خىزمىتى - خۇدانىڭ ھېكمىتى ۋە قۇدرىتى بىلەن

2 ¹ ئەي بۇرادەرلەر، مەن سىلەرنىڭ قېشىڭلارغا كەلگەندە سىلەرگە خۇدانىڭ شاھادىتىنى سۆزنىڭ ۋە ھېكمەتنىڭ پەزىلىتى بىلەن بايان قىلىمىدىم. ² چۈنكى ئاراڭلاردا ئەيسا مەسھنى ۋە ئۇنىڭ كرىستكە تارتىلغىنىدىن باشقا ھېچنېمىنى بىلمەي دەپ، كۆڭلۈمدە قارار قىلغانىدىم. ³ لېكىن زەئىپلىك ۋە قورقۇنچ ۋە تولا تىتىرمەكلىك بىلەن سىلەرنىڭ يېنىڭلاردا ئىدىم. ⁴ سۆز قىلىش بىلەن ۋەز ئېيتىشىم ھېكمەتنىڭ ئۈنىتىدىغان سۆزلىرى بىلەن بولماي، بەلكى روھنىڭ ۋە قۇدرەتنىڭ نامايان قىلىنىشى بىلەن ئىدى، ⁵ شۇنداق قىلىپ، ئىمانىڭلار ئىنسان ھېكمىتى بىلەن بولماي، خۇدانىڭ قۇدرىتى بىلەن بولغاى.

⁶ لېكىن كامىللار ئارىسىدا ھېكمەت سۆزلەيمىز، ئەمما بۇ دۇنيانىڭ ھېكمىتىنى ئەمەس ياكى بۇ زاماننىڭ پانىي بولىدىغان چوڭلىرىنىڭ ھېكمىتىنى ئەمەس. ⁷ بەلكى خۇدا بىزنىڭ شان-شەرەپ تاپمىقىمىز ئۈچۈن دەۋرلەردىن ئىلگىرى تايىن قىلغان يوشۇرۇن سىرىنىڭ ھېكمىتىنى سۆزلەيمىز. ⁸ ئۇنىڭ ئۆزىنى بۇ زاماننىڭ چوڭلىرىدىن ھېچبىرى بىلمىدى، چۈنكى ئۇلار بۇ سىرنى بىلگەن بولسا، شان-شەرەپنىڭ خۇداۋەندىنى كرىستكە تارتمايتتى. ⁹ بەلكى: «كۆز كۆرمىگەننى ۋە قۇلاق ئىشىتمىگەننى ۋە ھېچبىر ئادەمنىڭ كۆڭلىگە كەلمىگەننى، خۇدا ئۆزىنى دوست تۇتقۇچىلارغا تەييار قىلغاندۇر» دەپ پۈتۈلگەندەك سۆز قىلىمىز. ¹⁰ لېكىن خۇدا روھنىڭ ۋاستىسى بىلەن بىزگە شۇنى ئاشكارا قىلدى. مانا روھ ئۆزى ھەرىپىمىنى، ھەتتا خۇدانىڭ چوڭقۇرلۇقىنى تەپتىش قىلىدۇ. ¹¹ چۈنكى ئىنساننىڭ كۆڭلىدىكى ئۇنىڭ ئىچىدە بار روھىدىن باشقا ھېچكىم بىلمىگەندەك، خۇدادا نېمە بار ئىكەنلىكىنى ئۇنىڭ ئۆز روھىدىن باشقا ھېچكىم بىلمەيدۇ.

¹² ئەمدى بىزگە دۇنيانىڭ روھى بېرىلمىدى، بەلكى خۇدا تەرىپىدىن بىزگە بېرىلگەننى بىلمىكىمىز ئۈچۈن خۇدادىن بولغان روھ بىزگە بېرىلدى. ¹³ بىزگە بىلدۈرۈلگەننى سۆزلىگەنمىزدە ئىنسانچە ھېكمەت ئۆگەتكەن سۆزلەر بىلەن ئەمەس، بەلكى روھ ئۆگەتكەن سۆزلەر بىلەن، روھىي نەرسىلەرنى روھىي نەرسىلەر بىلەن تەڭلەشتۈرۈپ، سۆز قىلىمىز. ¹⁴ ئەمما تەبىئىي ئادەم خۇدانىڭ روھىغا تەئەللۇق نەرسىنى قوبۇل قىلمايدۇ. چۈنكى ئۇنىڭ كۆز ئالدىدا ھاماقەتلىكتەكتۇر ۋە بۇنى پەملىيەلمەيدۇ. چۈنكى شۇنداق نەرسىلەر روھىي تەرىقىدە تەپتىش قىلىنىدۇ. ¹⁵ لېكىن روھىي ئادەم ھەر نەرسىنى تەپتىشلىيەلەيدۇ، ئەمما ئۆزى ھېچكىمدىن تەپتىشلىنەلمەيدۇ. ¹⁶ چۈنكى خۇداۋەندىنىڭ پىكرىنى كىم بىلىپ، ئۇنىڭغا تەلىم بېرەلەيدۇ؟ ئەمما بىزدە مەسھنىڭ پىكرى بار.

جىسمانىي ياكى روھانىي تەرىقىدە ئۇنىڭ ئۈستىدە قۇرۇش

3 ¹ ئەي بۇرادەرلەر، مەن روھانىيلارغا سۆز قىلغاندەك سىلەرگە سۆز قىلالىمىدىم، بەلكى جىسمانىي بولغانلارغا ۋە مەسھتە كىچىك بالا بولغانلارغا سۆز قىلغاندەك سىلەرگە سۆزلىدىم.

² تائام بەرمەي، سىلەرگە سۈت ئىچۈردۈم. چۈنكى ئۇ ۋاقىت تائام سىڭدۈرەلمەيتتىڭلار، ھازىرمۇ تېخى سىڭدۈرەلمەيسىلەر. ³ مانا تېخى جىسمانىيدۇرسىلەر. چۈنكى ئاراڭلاردا ھەسەت ۋە جېدەل بولسا، جىسىمچە بولۇپ ئىنسانچە يۈرمەيسىلەر؟ ⁴ ئاراڭلاردا بىرى: «مەن پاۋلۇسنىڭكى ئىكەنمەن»، يەنە بىرى: «مەن ئاپوللوسنىڭكى ئىكەنمەن» دېگەندە جىسمانىي ئەمەسمۇسىلەر؟ ⁵ ئاپوللوس نېمە؟ پاۋلۇس نېمىدۇر؟ خۇداۋەندە ھەرقايسىسىغا تەقسىم قىلغاندەك، ئىمانغا كەلتۈرۈلگىنىڭلارغا ۋاستە بولغان خىزمەتكارلار ئەمەسمۇ؟ ⁶ مەن تېرىدىم، ئاپوللوس سۇغاردى، لېكىن خۇدا ئۆزى ئۆستۈردى. ⁷ نە تېرىغۇچى، نە سۇغارغۇچى ھېچنېمە، لېكىن ئۆستۈرگۈچى بولغان خۇدا ئۆزى ھەرىمىدۇر. ⁸ ئەمما تېرىغۇچى ۋە سۇغارغۇچى بىردەكتۇر، لېكىن ھەرىبىرى ئۆز ئىشىچە ئىنئامنى ئالىدۇ. ⁹ چۈنكى بىز بولساق خۇدانىڭ ھەمكارلىرى ئىكەنمىز. سىلەر بولساڭلار خۇدانىڭ لېكىن يېرى ۋە خۇدانىڭ ئىمارىتى ئىكەنسىلەر.

¹⁰ خۇدا ماڭا ئاتا قىلغان مېھرى-شەپقىتىنىڭ ھېسابىچە بىر دانا تامچىدەك ئۇلنى سالىدىم. باشقىسى ئۇلنىڭ ئۈستىگە ياسايدۇ، ئەمما ھەرىبىرى ئۇنىڭ ئۈستىگە قانداق ياسىغىنىغا قارىسۇن. ¹¹ چۈنكى سېلىنغان ئۇلدىن، يەنى ئەيسا مەسھەتنى باشقا بىر ئۇل ھېچكىم سالالمايدۇ. ¹² لېكىن بىر كىشى ئۇلنىڭ ئۈستىگە ئالتۇن يا كۈمۈش يا قىممەت تاشلار بىلەن ۋە يا ياغاچ يا سامان يا قومۇش بىلەن ياسىسا، ¹³ ھەرىبىرىنىڭ ئىشى ئاشكارا بولىدۇ. چۈنكى ئۇ كۈن ئوت بىلەن زاھىر بولۇپ، شۇنى ئاشكارا قىلىدۇ. ھەرىبىرىنىڭ ئىشى قانداق ئىكەنلىكىنى ئوت ئۆزى ئايرىيدۇ. ¹⁴ ئەگەر بىر كىشىنىڭ ئۇ ئۇلنىڭ ئۈستىگە ياسىغان ئىشى مۇقىم تۇرۇپ قالسا، ئۇ ئۆزى ئىنئام تاپىدۇ. ¹⁵ ئەمما ئەگەر بىر كىشىنىڭ ئىشى كۆيۈپ كەتسە، ئىنئامىنى يىتتۈرىدۇ ئەمما ئۆزى ئوتتىن ئۆتۈپ قۇتۇلغاندەك نىجات تاپىدۇ.

¹⁶ ئەجەبا خۇدانىڭ بەيتى بولغىنىڭلارنى ۋە خۇدانىڭ روھى ئىچىڭلاردا ماكان تۇتقىنىنى بىلمەيسىلەر؟ ¹⁷ ئەگەر بىر كىشى خۇدانىڭ بەيتىنى بۇزسا، خۇدا ئۇنى بۇزىدۇ. چۈنكى خۇدانىڭ بەيتى مۇقەددەستۇر ۋە سىلەر ئۇنىڭ بەيتىدۇرسىلەر.

¹⁸ ھېچكىم ئۆزىنى ئالدىمىسۇن. ئەگەر ئاراڭلاردا بىرى ئۆزىنى بۇ دەۋردە دانا دەپ سانىسا، دانا بولماق ئۈچۈن ئەخمەقتەك بولسۇن. ¹⁹ بۇ دۇنيانىڭ ھېكمىتى خۇدانىڭ ئالدىدا ھاماقەتلىكتۇر. چۈنكى: «ئۇ دانالارنى ئۆز ھىيلىلىرىدە تۇتىدۇ»

²⁰ ۋە يەنە: «خۇداۋەندە دانالارنىڭ پىكىرلىرى ئىناۋەتسىز ئىكەنلىكىنى بىلىدۇ» دەپ پۈتۈلگەندۇر.

²¹ ئۇنىڭ ئۈچۈن ھېچكىم ئادەملەر بىلەن پەخىرلەنمىسۇن، چۈنكى ھەممىسى سىلەرنىڭكىدۇر. ²² خاھى پاۋلۇس، خاھى ئاپوللوس، خاھى كىفاس، خاھى دۇنيا، خاھى ھاياتلىق، خاھى ئۆلۈم، خاھى ھازىرقى، خاھى كېلىدىغان نەرسە بولسا، دەرۋەقە ھەرىبە بولسا سىلەرنىڭكىدۇر. ²³ لېكىن سىلەر مەسھەتنىڭكى ۋە مەسھ خۇدانىڭكىدۇر.

ئەيسا مەسھنىڭ خىزمەتكارلىرى

4¹ ھەر كىشى بىزنى مەسھنىڭ خىزمەتكارلىرىدەك ۋە خۇدانىڭ سىرلىرىنىڭ ۋەكىللىرىدەك سانىسۇن. ² ئەمدى ۋەكىل بولغان كىشىلەردىن ھەربىرىنىڭ ئىشەنچلىك بولۇشىنى تەلەپ قىلىنىدۇ. ³ سىلەر ياكى باشقا ئادەملەر مېنى ھۆكۈم قىلسا، ماڭا ئەرزىمەس بىر ئىشتەك كۆرۈنىدۇ. مەن ھەتتە ئۆزۈمنى ھۆكۈم قىلمايمەن. ⁴ چۈنكى ئۆزۈمدە بىر ئەيىب بىلمىدىم. ئەمما بۇنىڭ بىلەن ئۆزۈمنى ئادىل دېمەيمەن، بەلكى مېنى ھۆكۈم قىلغۇچى خۇداۋەندە ئۆزىدۇر. ⁵ ئۇنىڭ ئۈچۈن قاراڭغۇلۇقنىڭ پىنھان ئىشلىرىنى يورۇقلۇققا چىقىرىپ، كۆڭۈللىرىنىڭ پىكىرلىرىنى ئاشكارا قىلىدىغان خۇداۋەندە كەلمىگۈچە، ھېچ ھۆكۈم قىلماڭلار. ئۇ ۋاقىت ھەركىمنىڭ ئىززىتى خۇدادىن بولىدۇ.

6⁶ ئەي بۇرادەرلەر، كىتابتا پۈتۈلگەندىن تاشقىرى چىقماي، بىرى ئۆز ئۈستازى ئۈچۈن يوغىناپ كېتىپ، يەنە بىرىگە يوغانلىق قىلمىسۇن دەپ، بىزگە قاراپ ئۆگەنمىڭلار ئۈچۈن مەزكۇرنى مېنىڭ ۋە ئاپوللوس توغرىسىدا مىسال كەلتۈرۈپ ئېيتتىم. ⁷ كىم سېنى باشقىلاردىن پەرق قىلىدۇ؟ ساڭا بېرىلگەندىن باشقا سەندە نېمە بار؟ ئەمدى ساڭا بېرىلگەن بولسا، نېمىشقا ساڭا بېرىلمىگەندەك يوغانلىق قىلسەن؟ ⁸ توق بولدىڭلار، باي بولدىڭلار، بىزسىز پادىشاھ بولۇپ ھۆكۈم سۈردۈڭلار! كاشكى راست پادىشاھ بولۇپ ھۆكۈم سۈرگەن بولساڭلاردىكى، بىز ھەم سىلەر بىلەن پادىشاھ بولۇپ ھۆكۈم سۈرگەن بولاتتۇق. ⁹ خۇدا بىز روسۇللارنى ئۆلۈمگە ھۆكۈم قىلىنغانلارغا ئوخشاش ئەڭ ئاخىرغا قويغاندەك ماڭا كۆرۈنىدۇ، چۈنكى دۇنياغا، يەنى ھەم پەرىشتەلەرگە، ھەم ئادەملەرگە تاماشىدەك بولىدۇ. ¹⁰ بىزلەر مەسھ ئۈچۈن ئەخمەقلەردەك بولىدۇق، لېكىن سىلەر مەسھتە دانالاردەكتۇرسىلەر. بىزلەر زەئىپلەردەكتۇرمىز، لېكىن سىلەر كۈچلۈكلەردەكتۇرسىلەر. سىلەر ئىززەتلىك كىشىلەردەكتۇرسىلەر، لېكىن بىزلەر مەنىستىلمەيدىغان كىشىلەردەكتۇرمىز. ¹¹ بۇ ۋاقىتقىچە ئاچ قېلىپ ئۇسسايمىز، يالغاچ يۈرۈپ ئۇرۇلىمىز ۋە ئولتۇراقلىق جايىمىز يوقتۇر. ¹² ئۆز قوللىرىمىز بىلەن ئىشلەپ چاپا تارتىمىز. دەشەنە قىلىنغىنىمىزدا دۇئاپىخەير ئېيتىمىز، قوغلانغىنىمىزدا سەۋر-تاقەت قىلىمىز. ¹³ ھاقارەت قىلىنغىنىمىزدا ياخشى سۆز قىلىمىز. بۇ ۋاقىتقىچە دۇنيانىڭ ئەخلىتىدەك ۋە ھەر نەرسىنىڭ قىرىندىسىدەك قارىلىۋاتىمىز.

14¹⁴ سىلەرنى خىجالەت قىلماق ئۈچۈن بۇنى پۈتمىدىم، بەلكى سىلەر ئامراق بالىلىرىم دەپ سىلەرگە نەسەت بېرىمەن. ¹⁵ ئەگەر مەسھتە ئون مىڭ مۇئەللىمىڭلار بولسا ھەم، تولا ئانىلىرىڭلار يوقتۇر. چۈنكى مەن ئۆزۈم مەسھ ئەيسادا ئىنجىل بىلەن سىلەرنى تۇغقاندىمۇمەن. ¹⁶ ئۇنىڭ ئۈچۈن سىلەرگە: «ماندىن ئۈلگە ئېلىڭلار» دەپ يالۋۇرىمەن. ¹⁷ ئۇنىڭ ئۈچۈن خۇداۋەندىدە ئىشەنچلىك بولغان ئامراق ئوغلۇم تىموتېۋسنى سىلەرنىڭ قېشىڭلارغا ئەۋەتتىم. ئۇ ئۆزى مېنىڭ مەسھ ئەيسادىكى يوللىرىمنى ۋە ھەر يەردە ھەر جامائەتتە قانداق ئۆگەتكىنىمنى يادىڭلارغا كەلتۈرىدۇ.

¹⁸ لېكىن بەزىلەر مېنى: ئالدىمىزغا كەلمەسمىكىن دەپ، يوغاناپ كەتكەندۇر. ¹⁹ لېكىن خۇداۋەندە خالىسا، پات پۇرسەتتە قېشىڭلارغا كېلىپ، يوغانلىق قىلغانلارنىڭ سۆزلىرىنى ئەمەس، بەلكى ئۇلارنىڭ قۇدرىتىنى كۆرۈپ باقمەن. ²⁰ چۈنكى خۇدانىڭ پادىشاھلىقى سۆز بىلەن ئەمەس، بەلكى قۇدرەت بىلەندۇر. ²¹ نېمە خالايسىلەر؟ ئالدىڭلارغا تاپاي بىلەن كېلەيمۇ ياكى مۇھەببەت ۋە مۇلايىم روھ بىلەن كېلەيمۇ؟

زىنا قىلغۇچىنى جامائەتتىن چىقىرىش

5 ¹ ئاراڭلاردا زىنا بارلىقىنىڭ خەۋىرى ھەر تەرىپىدىن ئىشىتىلىدۇ ۋە تائىپىلەر ئارىسىدا ھەم بولمىغان زىنا بار ئىكەن. شۇنداقكى، بىرىكىم ئۆز ئاتىسىنىڭ خوتۇنىنى ئېلىپتۇ. ² سىلەر بولسا يوغانلىق قىلىپ، شۇ ئىشنى قىلغان كىشىنى ئوتتۇراڭلاردىن چىقارغۇدەك غەمكىن بولمىدىڭلار. ³ مەن بەدەن جەھەتتە يىراقتا بولغىنىم بىلەن روھچە ھازىر بولۇپ، شۇنداق ئىشنى قىلغان كىشىنى ھازىر بولغىنىمدەك ھۆكۈم قىلدىم. ⁴ سىلەر ۋە مېنىڭ روھۇم خۇداۋەندە ئەيسانىڭ ئىسمى بىلەن بىر يەردە جەم بولۇشقاندا خۇداۋەندەڭلار ئەيسا مەسىھنىڭ قۇدرىتى بىلەن ھۆكۈم قىلىپ، ⁵ شۇنداق كىشىنى جىسمىنىڭ ھالاك بولۇشى ئۈچۈن شەيتانغا تاپشۇرغايىمىز. بۇنىڭ بىلەن روھى خۇداۋەندە ئەيسانىڭ كۈنىدە نىجات تاپقاي. ⁶ سىلەر پەخىرلەنگەن ئىشىڭلار ياخشى ئەمەس. كىچىككىنا خېمىرتۇرۇچ ھەممە خېمىرنى ئېچىتقىنىنى بىلمەيسىلەر؟ ⁷ يېڭى خېمىر بولمىقىڭلار ئۈچۈن كونا خېمىرتۇرۇچنى چىقىرىپ ئاتىڭلار. چۈنكى پىتىردۇرسىلەر ۋە پاسىخا قوزىمىز، يەنى مەسىھ بىز ئۈچۈن قۇربانلىق قىلىنغاندۇر. ⁸ ئۇنىڭ ئۈچۈن كونا خېمىرتۇرۇچ بىلەن ئەمەس ياكى يامانلىقنىڭ ۋە ناپاكلىقنىڭ خېمىرتۇرۇچى بىلەن ئەمەس، بەلكى پاكلىقنىڭ ۋە ھەقىقەتنىڭ پېتىرى بىلەن ھېيت قىلايلى.

⁹ «زىنا قىلغۇچىلار بىلەن ئارىلاشماڭلار» دەپ سىلەرگە بىر خەتتە يازدىم. ¹⁰ لېكىن بۇ دۇنيانىڭ زىناخورلىرى يا ئاچكۆزلىرى يا ئالدامچىلىرى ۋە يا بۆتپەرەسلىرى توغرىسىدىن يازمىدىم. چۈنكى ئۇنداق بولسا، بۇ دۇنيادىن چىقىمىقىڭلار لازىم بولاتتى. ¹¹ لېكىن: «بۇرادەر ئاتالغان بىر كىشى زىناخور يا ئاچكۆز يا بۆتپەرەس يا دەشەنەم بەرگۈچى يا شارابخور ۋە يا ئالدامچى بولسا، شۇنداق كىشى بىلەن ئارىلاشماڭلار. ھەتتا ئۇنىڭ بىلەن تائام ھەم يېمەڭلار» دەپ يازغان ئىدىم. ¹² چۈنكى تاشقىرىدىكىلەرنى ھۆكۈم قىلغىلى مېنىڭ نېمە ھەققىم بار؟ يالغۇز جامائەتتىكىلەرنى ھۆكۈم قىلىسىلەرغۇ؟ ¹³ لېكىن تاشقىرىدىكىلەرنى خۇدا ئۆزى ھۆكۈم قىلىدۇ. ئۆز ئاراڭلاردىن ياماننى كەتكۈزۈڭلار.

مەسھىيەلەر ئارىسىدىكى داۋالار

6 ¹ ئاراڭلاردا بىراۋنىڭ يەنە بىرى بىلەن دەۋاسى بولسا، مۇقەددەسلەرنىڭ ئالدىغا سالماي، بۇ دۇنيانىڭ ھاكىملىرىنىڭ ئالدىغا سالسا، قانداق توغرا كېلىدۇ. ² مۇقەددەسلەر دۇنيانى ھۆكۈم قىلىدىغىنىنى بىلمەمسىلەر؟ سىلەر دۇنيانى ھۆكۈم قىلىدىغان بولساڭلار، كىچىككىنا بىر ئىشقا ھۆكۈم قىلغىلى لايىقلىقىڭلار يوقمۇ؟ ³ پەرىشتىلەرنى ھۆكۈم قىلىدىغىنىمىزنى بىلمەمسىلەر؟ قانچە زىيادىرەك دۇنياۋى ئىشلارغا ھۆكۈم قىلالمىغايىمىز؟ ⁴ لېكىن دۇنياۋى ئىشلار توغرىسىدا دەۋايىڭلار بولسا، جامائەتتىكى ئېتىبارى يوق كىشىلەرنى ھاكىم قىلىپ قويمايسىلەر؟ ⁵ سىلەرنى خىجالەتكە قالدۇرۇش ئۈچۈن بۇنى ئېيتىمەن. بۇرادەرلەر ئارىسىغا چۈشۈپ، دەۋالارنى ھەل قىلالايدىغان بىرەر دانا كىشى ئاراڭلاردا يوقمۇ؟ ⁶ ئەمدى بۇرادەر بۇرادەر بىلەن دەۋالاشىپ، ئىمانسىزلارنىڭ ئالدىغا چۈشەمدۇ؟ ⁷ مانا بىر-بىرىڭلار بىلەن دەۋالاشمىقىڭلار ئۆزى سىلەرگە بىر ئەيىب بولىدۇ. نېمىشقا قويۇپ، سىلەرگە بولغان ھەقسىزلىققا سەۋر-تاقەت قىلمايسىلەر؟ نېمىشقا قويۇپ، سىلەرگە بولغان ئالدامچىلىققا سەۋر قىلمايسىلەر؟ ⁸ لېكىن ئەمدى ئۆزۈڭلار ناھەقلىق ۋە ئالدامچىلىق قىلىپ، دەرۋەقە بۇرادەرلەرگە شۇنداق قىلىسىلەر.

⁹ ھەقسىزلىك قىلغۇچىلار خۇدانىڭ پادىشاھلىقىغا ۋارىس بولمايدىغىنىنى بىلمەمسىلەر؟ ئېزىقىپ كەتمەڭلار! نە پاسىقلار، نە بۇتپەرەسلەر، نە زىناخورلار، نە شەھۋەتپەرەسلەر، نە بەچچىۋازلار، ¹⁰ نە ئوغرىلار، نە تەمەخورلار، نە شارابخورلار، نە دەشەنەم بەرگۈچىلەر، نە ئالدامچىلىق قىلغۇچىلار خۇدانىڭ پادىشاھلىقىغا ۋارىس بولمايدۇ. ¹¹ بەزىلىرىڭلار شۇنداقلار ئىدى، لېكىن يۇيۇنۇپ پاك-مۇقەددەس بولۇپ، خۇداۋەندە ئەيسا مەسھنىڭ ئىسمى بىلەن ۋە خۇدايىمىزنىڭ روھى بىلەن ئادىل قىلىنىڭلار.

بەدەن مۇقەددەس روھنىڭ بەيتى

¹² ھەر نەرسە ماڭا ھالالدىر، لېكىن ھەر نەرسە مۇۋاپىق ئەمەس. ھەر نەرسە ماڭا ھالالدىر، لېكىن مەن ھېچنېمىگە قۇل بولمىغايىمەن. ¹³ تاام قورساق ئۈچۈن ۋە قورساق تاام ئۈچۈندۈر. لېكىن خۇدا ھەم ئۇنى، ھەم بۇنى يوقىتىدۇ. ئەمما بەدەن ئۆزى زىنا ئۈچۈن ئەمەس، بەلكى خۇداۋەندە ئۈچۈن ۋە خۇداۋەندە بەدەن ئۈچۈندۈر. ¹⁴ خۇدا ئۆزى خۇداۋەندىنى تىرىلدۈرۈپ قوپۇرغاندەك بىزنى ھەم ئۆز قۇدرىتى بىلەن تىرىلدۈرۈپ قوپۇرىدۇ. ¹⁵ سىلەرنىڭ بەدەنلىرىڭلار مەسھنىڭ ئەزالىرى بولغىنىنى بىلمەمسىلەر؟ ئۇنداقتا مەسھنىڭ ئەزالىرىنى ئېلىپ، بىر پايھىشنىڭ ئەزالىرى قىلمايمۇ؟ ياق، ھەرگىز بولمايدۇ! ¹⁶ پايھىشە بىلەن بىللە بولغان ئادەم ئۇنىڭ بىلەن بىر بەدەن بولغىنىنى بىلمەمسىلەر؟ چۈنكى ئىككىلىسى بىر بەدەن بولىدۇ» دەپ ئېيتىلغاندۇر. ¹⁷ لېكىن خۇداۋەندە بىلەن بولغان ئادەم ئۇنىڭ بىلەن بىر روھ بولىدۇ.

¹⁸ زىنادىن قېچىڭلار! مانا ئادەم قىلغان ھەر گۇناھى بەدەندىن تاشقىرىدۇر، لېكىن زىنا قىلغۇچى ئۆز بەدىنىگە گۇناھ قىلىدۇ. ¹⁹ بەدەنلىرىڭلار خۇدادىن سىلەرگە بېرىلىپ، ئىچىڭلاردا ماكان تۇتقان مۇقەددەس روھنىڭ بەيتى ئىكەنلىكىنى بىلمەمسىلەر؟ ئۇنىڭ ئۈچۈن ئۆزۈڭلارنىڭكى ئەمەسسىلەر. ²⁰ مانا قىممەت باھاغا سېتىۋېلىنىدىڭلار. ئۇنداق بولغاندىن كېيىن بەدىنىڭلار بىلەن خۇداغا شان-شەرەپ بېرىڭلار.

نىكاھ توغرىسىدا

7 ¹ ئەمدى سىلەر پۈتكەن سوئاللىرىڭلارغا ئۇچۇرىم شۇكى، ئەر كىشى خوتۇن ئالمىسا، ئۇنىڭغا ياخشى بولاتتى. ² لېكىن زىنادىن ساقلاماق ئۈچۈن ھەر ئەر كىشىنىڭ ئۆز خوتۇنى بولسۇن ۋە ھەر خوتۇننىڭ ئۆز ئېرى بولسۇن. ³ ئەر خوتۇننىڭ ھەقىقىتى ۋە خوتۇن ئەرنىڭ ھەقىقىتى قايتۇرسۇن. ⁴ خوتۇننىڭ ئۆز بەدىنىگە ئىگىدارچىلىق قىلىشى يوق، بەلكى ئېرىنىڭ بار. شۇنداق ھەم ئەرنىڭ ئۆز بەدىنىگە ئىگىدارچىلىق قىلىشى يوق، بەلكى خوتۇننىڭ بار. ⁵ بىر ۋاقىتقىچىلىك توسۇلماي دۇئاغا مەشغۇل بولماق ئۈچۈن بولمىسا ۋە ھەر ئىككىلا تەرىپىدىن رىزالىق بىلەن بولمىسا، بىر-بىرىڭلارنى مەھرۇم قويمىڭلار. شۇنىڭدىن كېيىن يەنە بىرگە بولۇڭلار. بولمىسا ئۆزۈڭلارنى توختىتالمىساڭلار، شەيتان پۇرسەت تېپىپ سىلەرنى سىناپ قېلىشى مۇمكىن. ⁶ بۇنى بۇيرۇق تەرىقىسىدە ئەمەس، بەلكى ئىجازەت تەرىقىسىدە ئېيتىمەن. ⁷ لېكىن ھەممە ئادەملەرنىڭ ئۆزۈمدەك بولۇشىنى خالايتتىم. ئەمما ھەركىمگە خۇدا تەرىپىدىن تەيىنلىك ھەدىيەسى بېرىلىپ، بىرىنىڭ ئۇنداق، بىرىنىڭ مۇنداق ھەدىيەسى باردۇر.

⁸ ئەمدى ئۆيلەنمىگەنلەرگە ۋە تۇللارغا ئېيتىمەنكى، ئۆيلەنمەي ئۆزۈمدەك قالسا، ئۇلارغا ياخشى بولاتتى. ⁹ ئەمما ئۆزىنى توختىتالمىسا، ئۆيلەنسۇن، چۈنكى كۆيۈشتىن ئۆيلىنىش ياخشىدۇر. ¹⁰ لېكىن ئۆيلەنگەنلەرگە بۇيرۇيمەن، ئەمما مەن ئەمەس، بەلكى خۇداۋەندە ئۆزى ئەمىر قىلىدۇكى، خوتۇن ئۆز ئېرىدىن ئايرىلمىسۇن. ¹¹ ئەمما ئايرىلغان بولسا، يالغۇز قالسۇن ياكى ئۆز ئېرى بىلەن ياراشسۇن، ۋە ئەر ھەم ئۆز خوتۇنىنى قويۇپ بەرمىسۇن.

¹² ئەمما قالغانلارغا خۇداۋەندە ئەمەس، بەلكى مەن ئېيتىمەنكى، ئەگەر بىر بۇرادەرنىڭ ئىمانسىز خوتۇنى بولسا ۋە ئۇ ئۇنىڭ بىلەن ئۆي تۇتقىلى خالىسا، ئۇنى قويۇپ بەرمىسۇن. ¹³ شۇنىڭدەك بىر خوتۇننىڭ ئىمانسىز ئېرى بولسا ۋە ئۇ ئۇنىڭ بىلەن ئۆي تۇتقىلى خالىسا، ئۇنى قويۇپ كەتمىسۇن. ¹⁴ چۈنكى ئىمانسىز ئەر ئۆز خوتۇنى بىلەن مۇقەددەس بولىدۇ ۋە ئىمانسىز خوتۇن ئۇ بۇرادەر بىلەن مۇقەددەس بولىدۇ. بولمىسا بالىلىرىڭلار ناپاك بولاتتى، لېكىن ئەمدى ئۇلار مۇقەددەستۇر. ¹⁵ ئەمما ئىمانسىز تەرەپ ئۆي تۇتقىلى ئۇنىمىسا، ئايرىلسۇن. شۇنداق ھالەت بولسا بىر بۇرادەر يا ھەمىشە قۇللۇققا گىرىپتار ئەمەس. مانا خۇدا بىزنى ئامانلىققا قىچقارغان. ¹⁶ ئەي خوتۇن، ئۆز ئېرىڭنى قۇتقۇزالايدىغىنىڭنى بىلسەنمۇ؟ ئەي ئەر،

خوتۇنۇڭنى قۇتقۇزالايدىغىنىڭنى بىلسەنمۇ؟

¹⁷ خۇداۋەندە ھەربىرىگە قىسمەت قىلغاندەك، يەنى خۇدا ھەربىرىنى قايسى ھالەتتە قىچقارغان بولسا، شۇنداق ياشىسۇن دەپ، ھەممە جامائەتلەرگە شۇنداق قائىدە توختىتىپ بۇيرۇيمەن. ¹⁸ بىرىكىم خەتلىك ھالەتتە قىچقىرىلغان بولسا، خەتتىسىزلىرىدەك بولمىسۇن ۋە بىرىكىم خەتتىسىز ھالەتتە قىچقىرىلغان بولسا، خەتتە قىلىنمىسۇن. ¹⁹ خەتلىك ھېچنېمە ئەمەس، خەتتىسىزلىك ھەم ھېچنېمە ئەمەس، لېكىن خۇدانىڭ ئەمرلىرىنى تۇتماق ۋاجىپتۇر. ²⁰ ھەرىكىم قايسى ھالەتتە قىچقىرىلغان بولسا، شۇنىڭدا قالسۇن. ²¹ قۇل ھالەتتە قىچقىرىلغان بولساڭ، شۇنىڭ ئۈچۈن غەم يېمىگىن. ئەمما ھۆر بولالساڭ، شۇنى ئىختىيار قىلساڭ بولىدۇ. ²² چۈنكى ھەرىكىم قۇل بولۇپ خۇداۋەندىدە قىچقىرىلغان بولسا، خۇداۋەندىنىڭ ئازاد ئادىمى بولدى. شۇنداق ھەم ھەرىكىم ئازاد بولۇپ قىچقىرىلغان بولسا، مەسىھنىڭ قۇلى بولدى. ²³ مانا قىممەت باھاغا سېتىۋېلىندىڭلار. ئىنسانغا قۇل بولماڭلار. ²⁴ ئەي بۇرادەرلەر، ھەربىرىڭلار نېمە ھالەتتە قىچقىرىلغان بولسا، خۇدانىڭ ئالدىدا شۇنىڭدا قالسۇن.

²⁵ ئەمدى پاك قىزلار توغرىسىدىن خۇدا تەرىپىدىن بىر ئەمرىم يوقتۇر، ئەمما ئىشەنچلىك بولۇشقا خۇداۋەندىدىن مەرھەمەت تاپقان بىر كىشىدەك مەسلىھەت بېرىمەن. ²⁶ ھازىرقى تەڭلىككە قارىسام، ئادەم ئۆز تۇرغان ھالەتتە قالسا، ئۇنىڭغا ياخشىدۇر دەپ خىيال قىلىمەن. ²⁷ خوتۇن بىلەن باغلاقلىق بولساڭ، ئايرىلىشنى تەلەپ قىلمىغىن، خوتۇنۇڭ بولمىسا، خوتۇن تەلەپ قىلمىغىن. ²⁸ لېكىن ئۆيلەنسەڭ، گۇناھ قىلمايسەن ۋە پاك قىز ئەركە تەگسە، گۇناھ قىلمايدۇ. ئەمما شۇنداقلارغا جىسمىچە تەڭلىك بولىدۇ. مەن بولسام سىلەرنى ئايىغىلى خالايمەن. ²⁹ ئەي بۇرادەرلەر، بۇنى ئېيتىمەنكى، ۋاقىت قىسقىدۇر. مۇندىن كېيىن خوتۇنى بولغانلار خوتۇنى بولمىغاندەك بولسۇن. ³⁰ يىغلاپ تۇرغانلار يىغلىمىغاندەك، خۇش بولغانلار شادلىق قىلمىغاندەك بولسۇن، مال-مۈلۈك سېتىۋالغۇچىلار مال-مۈلۈككە ئىگە بولمىغاندەك، ³¹ دۇنيانىڭ بايلىقلىرىدىن بەھرىمەن بولۇۋاتقانلار ئۇنىڭدىن پايدىلانمىغاندەك بولسۇن، چۈنكى بۇ دۇنيانىڭ قىياپىتى يوقلىدۇ.

³² ئەمما گەندىشىسىز بولمىقىڭلارنى خالايمەن. ئۆيلەنمىگەن كىشى قانداق قىلىپ خۇداۋەندىنى خۇرسەن قىلاي دەپ، خۇداۋەندىنىڭكىنى ئەندىشە قىلىدۇ. ³³ لېكىن ئۆيلەنگەن كىشى قانداق قىلىپ خوتۇنۇمنى خۇرسەن قىلاي دەپ، دۇنيانىڭكىنى ئەندىشە قىلىدۇ. ³⁴ ئەركە تەگكەن خوتۇن بىلەن پاك قىزنىڭ ئىشى باشقا-باشقا بولىدۇ. ئەركە تەگمىگەن خوتۇن بەدەن جەھەتتە ۋە روھچە مۇقەددەس بولاي دەپ، خۇداۋەندىنىڭكىنى ئەندىشە قىلىدۇ. لېكىن ئەركە تەگكەن خوتۇن قانداق قىلىپ ئېرىمنى خۇرسەن قىلسام دەپ، دۇنيانىڭكىنى ئەندىشە قىلىدۇ. ³⁵ لېكىن ئۈستۇڭلارغا بىر بەند قويماق ئۈچۈن ئەمەس، بەلكى ئېسىل بولۇپ، خۇداۋەندىگە بېرىلىپ تەۋرەنمەي تۇرغايىسىلەر دەپ، ئۆز مەنپەئەتلىڭلار ئۈچۈن بۇنى ئېيتتىم.

³⁶ لېكىن بىرىكىم ئۆز قىزى توغرىسىدا: «نىكاھلانماي يېشى ئۆتۈپ كەتسە، ئۇنىڭغا ناھەق

بولدۇ» دەپ ئويلاپ، شۇ بويىچە قىلىشنى لازىم كۆرسە، ئۆزى خالىغاندەك قىلسۇن. شۇنداق قىلىپ گۇناھ قىلمايدۇ. ئۇلار نىكاھ قىلسۇن. ³⁷ لېكىن بىر كىم ئۆز كۆڭلىدە مەھكەم بولۇپ، بىر نېمىدىن زورلانماي، ئۆز ئىرادىسىدەك قىلغىلى قادىر بولۇپ، قىزىمنى ساقلاي دەپ، ئۆز كۆڭلىدە قارار قىلغان بولسا، ياخشى قىلىدۇ. ³⁸ ئۇنىڭ ئۈچۈن ئۆز قىزىنى ئەگرە بەرگەن كىشى ياخشى قىلىدۇ، لېكىن ئۇنى ئەگرە بەرمىگەن كىشى ياخشىراق قىلىدۇ. ³⁹ بىر خوتۇن ئېرى ھايات بولغۇچىلىك ئۇنىڭغا باغلاقلقتۇر. لېكىن ئېرى ئۆلسە، كىمگە تەگكىلى خالىسا ئۆز ئىختىيارىدۇر. ئەمما شۇنى قىلسا، خۇداۋەندىدا بولسۇن. ⁴⁰ لېكىن تۇل قالسا، سائادەتلىكەرەك بولىدۇ دەپ خىيالىم بار ۋە مەندە ھەم خۇدانىڭ روھىنىڭ بارلىقىغا ئىشىنىمەن.

بۇتلارغا ئاتالغان تائاملار

8 ¹ لېكىن بۇتلارغا قۇربانلىق قىلىنغان گۆش توغرىسىدا بولسا، ئۇنىڭ توغرىسىدا ھەممىمىزنىڭ بىلىشى بار ئىكەنلىكىنى بىلىمىز. ئەمما بىلىش ئۆزى يوغانلىق پەيدا قىلىدۇ، لېكىن مۇھەببەت تەمىر قىلىدۇ. ² بىر كىم مېنىڭ بىلىشىم بار دەپ خىيال قىلسا، ئۆزىگە ۋاجىپ بولغان بىلىشلىككە تېخى يەتمىگەندۇر. ³ لېكىن بىر كىشى خۇدانى دوست تۇتسا، ئۇ ئۆزى خۇدادىن تونۇلغاندۇر.

⁴ ئەمما بۇتلارغا قۇربانلىق قىلىنغان گۆش توغرىسىدا بولسا، بىلىمىزكى، بۇت دەپ تەڭرى دۇنيادا يوقتۇر ۋە يېگانە خۇدادىن باشقا ئەسلا تەڭرى يوقتۇر. ⁵ چۈنكى ئاسماندا ۋە يەردە تەڭرى ئاتالغانلار بولسا ھەم دەرۋەقە تەڭرى ۋە خۇداۋەندە دېگەنلەر تولا بولسا ھەم، ⁶ بىزگە يېگانە بىر خۇدايىمىز، يەنى ئاتا باردۇر، ھەر نەرسە ئۇنىڭدىن باردۇر ۋە ئۆزىمىز ئۇنىڭغىدۇرمىز. ۋە يېگانە بىر خۇداۋەندىمىز، يەنى كەيسا مەسھ باردۇر، ھەممە نەرسە ئۇنىڭ ۋاستىسى بىلەن باردۇر ۋە بىز ئۆزىمىز ئۇنىڭ ۋاستىسى بىلەن باردۇرمىز.

⁷ لېكىن ھەممىسىدە بۇ بىلىش يوقتۇر. بەزىلەر بۇتنى بىر نېمە ساناپ گۆشنى، بۇتلارغا قۇربانلىق قىلىندى دەپ بېيسە، ۋىجدانلىرى ئاجىز بولغاچ داغلىنىدۇ. ⁸ ئەمما تائام بىزنى خۇدانىڭ ئالدىدا قوبۇل قىلىنغۇدەك ياكى قوبۇل قىلىنمىغۇدەك قىلمايدۇ. يېسەك ياخشىراق بولمايمىز، يېمىسەك ئۆكسۈك بولمايمىز. ⁹ لېكىن ئېھتىيات قىلىڭلاركى، شۇ ئازادلىقچىلار ئاجىزلارنىڭ تايىدۇرۇشىغا سەۋەب بولمىسۇن. ¹⁰ ئەمما بىر كىم سەندەك بىلىشلىك بىرىنىڭ بۇتخانىغا كىرىپ، داستىخاندا ئولتۇرغىنىنى كۆرسە، ئۇ ۋىجدانى ئاجىز كىشى ئۆزى بۇتلارغا قۇربانلىق قىلىنغان گۆشنى يېگىلى جۇرئەت تاپمايمۇ؟ ¹¹ شۇنداقتا ئۇ ئاجىز كىشى سېنىڭ بىلىشلىكىڭ بىلەن ھالاك بولىدۇ، يەنى مەسھ ئۇنىڭ ئۈچۈن ئۆلگەن بۇرادىرىڭ ھالاك بولىدۇ. ¹² بۇرادەرلەرگە شۇنداق گۇناھ قىلىپ ئاجىز ۋىجدانلىرىنى زەخمىلەندۈرگىنىڭلاردا مەسھنىڭ ئۆزىگە گۇناھ قىلىسىلەر. ¹³ ئۇنىڭ ئۈچۈن ئەگەر غىزا بۇرادىرىمنى تايىدۇرسا، ئۆز بۇرادىرىمگە بىر تايىدۇرۇش بولۇپ قالماي دەپ، ھېچ ۋاقىت گۆش يېمەيمەن.

پاۋلۇسنىڭ روسۇللارنىڭ ھەقىلىرىدىن ۋاز كېچىشى

9 مەن ئازاد ئەمەسمۇ؟ مەن روسۇل ئەمەسمۇ؟ مەن خۇداۋەندىمىز ئەيسانى كۆرگەن ئەمەسمۇ؟ سىلەر خۇداۋەندىدە مېنىڭ ئىشىم ئەمەسمۇ؟² باشقىلارغا روسۇل بولمىساممۇ، سىلەرگە روسۇل بولمەن. چۈنكى سىلەر خۇداۋەندىدە روسۇللۇقۇمنىڭ مۆھۈرىدۇرسىلەر.

3 ئۈستۈدىن ھۆكۈم قىلغانلارغا جاۋابىم شۇدۇر. 4 يەپ-ئىچكىلى ھەققىمىز يوقمۇ؟ 5 باشقا روسۇللاردەك ۋە خۇداۋەندىنىڭ بۇرادەرلىرىدەك ۋە يا كىفاستەق ئىماندا ھەمىشە بولغان بىر خوتۇننى ئېلىپ بارغىلى ھەققىمىز يوقمۇ؟ 6 ياكى قول بىلەن ئىش قىلماي تۇرۇشقا يالغۇز مېنىڭ ۋە بارئاباسنىڭ ھەققى يوقمۇ؟ 7 كىم ئۆز ھەققىنى ئۆزى تۈلەپ ئەسكەرلىك قىلدۇ؟ 8 كىم بىر ئۆزۈمزالىق سېلىپ، مېۋىسىدىن يېمەيدۇ؟ ياكى كىم بىر پادىنى بېقىپ، پادىنىڭ سۈتىدىن ئىچمەيدۇ؟ 8 شۇنى ئىنسانچە سۆزلەيمەنمۇ؟ تەۋرات قانۇنى ئۆزى شۇنداق دېمەمدۇ؟ 9 چۈنكى مۇسانىڭ قانۇنىدا: «خامانغا قوشقان ئۇيىنىڭ ئاغزىنى بوغمىغىن» دەپ پۈتۈلگەندۇر. خۇدا ئۇي توغرىسىدىن شۇنداق ئەندىشە قىلدۇمۇ؟ 10 ياكى ئۇ بۇنى بىز ئۈچۈن دېمىدىمۇ؟ چۈنكى قوش ھەيدىگۈچى ئۈمىد بىلەن ھەيدىسۇن ۋە خامان ھەيدىگۈچى ئۇنىڭغا ھەسسىدار بولاي دەپ، ئۈمىد بىلەن ھەيدىسۇن. 11 بىز سىلەرگە روھىي نېمەتلەر تېرىغان بولساق، سىلەرنىڭ جىسمانىي نېمەتلىرىڭلاردىن ئورساق، چوڭ بىر ئىشىمۇ؟ 12 سىلەردە باشقىلارنىڭ ئۇنداق ھەققى بولسا، بىزنىڭ ھەققىمىز چوڭراق ئەمەسمۇ؟ لېكىن بۇ ھەققىمىزنى تەلەپ قىلمىدۇق، بەلكى مەسھنىڭ ئىنجىلىنى توسمايلى دەپ، ھەرىپىمگە سەۋر-تاقەت قىلىمىز.

13 بىلمەيسىلەركى، مۇقەددەس خىزمەت قىلغۇچىلار بەيت-مۇقەددەستىن تىرىكچىلىكىنى تاپىدۇ ۋە قۇربانگاھتا خىزمەت قىلغۇچىلار قۇربانگاھقا ئاتالغان نەرسىلەردىن ھەسسىدار بولىدۇ. 14 شۇنىڭغا ئوخشاش خۇداۋەندە ئۆزى ئىنجىلىنى جاكارلىغۇچىلارنىڭ ئىنجىلدىن تىرىكچىلىك تېپىشىنى تەيىنلىگەندۇر.

15 مەن بولسام، شۇ ھەققىمنىڭ ھېچبىرىنى تەلەپ قىلمىدىم. ئەمدى ماڭا بېرىلسۇن دەپ، شۇنداق يازمىدىم. شۇنداق تەلەپ قىلىشتىن ئۆلمىكىم ياخشى بولاتتى — ھېچكىم مېنىڭ پەخرىمنى يوق قىلمىسۇن. 16 ئىنجىلىنى جاكارلىسام، ماڭا پەخر بولمايدۇ، چۈنكى گەدىنىمگە ۋاجىپ قويۇلغاندۇر. ۋاي ماڭا، ئەگەر ئىنجىلىنى جاكارلىمىسام. 17 بۇنى ئىختىيار بىلەن قىلسام، ئەجرىم ماڭا ياندۇرۇلىدۇ. لېكىن ئىختىيار بىلەن قىلمىساممۇ ماڭا تاپشۇرۇلغان ئىش بىر ۋەكىلنىڭكىدەكتۇر. 18 ئەمدى ئىنئامىم نېمىدۇر؟ مانا ئىنئامىم شۇكى، جاكارلىغىنىمدا ئىنجىلدىكى ھەققىمنى تەلەپ قىلماي، ھەقسىز جاكارلاپ تۇرىمەن.

19 ھەممىسىدىن ئازاد بولغىنىم بىلەن تولىلىرىنى قۇتقۇزماق ئۈچۈن ئۆزۈمنى ھەممىسىگە قۇل قىلدىم. 20 يەھۇدىيلارنى قۇتقۇزماق ئۈچۈن يەھۇدىيلارغا يەھۇدىي بولدۇم. ئۆزۈم تەۋرات قانۇنىنىڭ تېگىدە بولمىسام ھەم، تەۋرات قانۇنى تېگىدىكىلەرنى قۇتقۇزماق ئۈچۈن تەۋرات قانۇنى تېگىدىكىلەرگە تەۋرات قانۇنى تېگىدىكى كىشىدەك بولدۇم. 21 خۇدانىڭ ئالدىدا تەۋرات قانۇنىسىز بولماي، مەسھنىڭ قانۇنىدا تۇرغىنىم بىلەن تەۋرات قانۇنى بولمىغانلارنى

قۇتقۇزماق ئۈچۈن ئۆزۈم قانۇنسىز كىشىدەك بولدۇم. ²² زەئىپلەرنى قۇتقۇزماق ئۈچۈن زەئىپلەرگە زەئىپ كىشىدەك بولدۇم. ھەرقانداق قىلغىنىم بىلەن بىرنەچچىسىنى قۇتقۇزاي دەپ، ھەممىسىگە ھەر خىل بولدۇم. ²³ ئىنجىلنىڭ نېمىتىگە شېرىك بولاي دەپ، ھەممىسىنى ئىنجىل ئۈچۈن قىلىمەن.

²⁴ بىلمەمسىلەر كىيىم يۈگۈرۈش مەيدانىدا يۈگۈرگۈچىلەرنىڭ ھەممىسى يۈگۈرگىنى بىلەن، يالغۇز بىرى نۇسرەتنى ئالىدۇ. ئۇنى تاپماق ئۈچۈن ئۇنىڭدەك يۈگۈرۈڭلار. ²⁵ شۇنداق يۈگۈرۈشكە كىرىدىغان ھەركىم ھەر تەرىقىدە ئۆز نەپسىنى يىغىدۇ. ئۇلار بولسا بىر پانىي بولىدىغان تاج تاپماق ئۈچۈن شۇنداق قىلىدۇ، لېكىن بىز پانىي بولمايدىغان بىر تاج تاپماق ئۈچۈن كۈرىشىمىز. ²⁶ ئۇنىڭ ئۈچۈن بىتايىن تەرەپكە يۈگۈرمەيمەن ياكى ھاۋاغا سالغاندەك مۇشت ئاتمايمەن. ²⁷ بەلكى باشقىلارغا ۋەز ئېيتىپ ئۆزۈم يارىمىغۇدەك بولماي دەپ، ئۆز بەدىنىم يىغىپ ئىتائەتكە كەلتۈرمەن.

ئىسرائىلنىڭ تارىخىدىن ساۋاق ئېلىشى

10 ¹ ئىي بۇرادەرلەر، ئاتا-بوۋىلىرىمىزنىڭ ھەممىسى بۇلۇتنىڭ ئاستىدا بولۇپ، ھەممىسى دېڭىزدىن ئۆتكىنىدىن بىخەۋەر بولمىقىڭلارنى خالىمايمەن. ² ھەممىسى بۇلۇتتا ۋە دېڭىزدا مۇساغا ئەگىشىپ چۆمۈلدۈرۈلۈپ، ³ ھەممىسى بىر روھىي تاڭامدىن يەپ، ⁴ ھەممىسى بىر روھىي ئىچىملىكنى ئىچتى. چۈنكى ئۇلار ئۆزلىرى بىلەن بارغان بىر روھىي قورام تاشتىن ئىچتى ۋە ئۇ قورام تاش ئۆزى مەسھ ئىدى. ⁵ لېكىن خۇدا ئۇلارنىڭ تولىسىدىن رازى ئەمەس ئىدى. ئۇنىڭ ئۈچۈن ئۇلار چۆلدە يوقىتىلدى.

⁶ ئۇلارنىڭ يامان ئىشلارغا مەيلى بولغاندەك، بىزنىڭ يامان ئىشلارغا مەيلىمىز بولماي، بۇ ئىشلاردىن ئىبەرەت ئالمىقىمىز ئۈچۈن مەزكۇر ۋەقەلەر بولغاندۇر. ⁷ «خەلق ئولتۇرۇپ، تاڭام يەپ-ئىچىپ، ئوينىغىلى قوپتى» دەپ پۈتۈلگەندەك، ئۇلارنىڭ بەزىلىرى بولغاندەك بۇتپەرەس بولماڭلار. ⁸ ئۇلارنىڭ بەزىلىرى قىلغاندەك زىنا قىلماڭلار. مانا ئۇلار زىنا قىلىپ، بىر كۈندە يىگىرمە ئۈچ مىڭى يوقالدى. ⁹ ئۇلارنىڭ بەزىلىرىدەك خۇداۋەندىنى سىنماڭلار. مانا ئۇلار خۇداۋەندىنى سىناپ، يىلانلاردىن چىقىلىپ ھالاك بولدى. ¹⁰ يەنە ئۇلارنىڭ بەزىلىرىدەك غۇدۇرماڭلار. مانا ئۇلار غۇدۇرۇپ، ھالاك قىلغۇچىدىن ئۆلتۈرۈلدى. ¹¹ لېكىن ئىبەرەت بولسۇن دەپ، بۇنىڭ ھەممىسى ئۇلارغا ۋەقە بولۇپ، بىز دەۋرلەرنىڭ ئاخىرىدا ياشىغۇچىلارغا نەسەت بولماق ئۈچۈن يېزىلغاندۇر. ¹² ئۇنىڭ ئۈچۈن پۇت تىرەپ تۇرىمەن دەپ خىيال قىلغۇچى يىقىلىپ چۈشۈشىدىن ئېھتىيات قىلسۇن. ¹³ ئىنسانغا ئۇچرايدىغان سىناقىلاردىن باشقا ھېچبىر سىناق سىلەرگە ئۇچرىمىدى. خۇدا ئىشەنچلىك بولۇپ، كۈچۈڭلاردىن زىيادە سىناق قىلىنمىقىڭلارنى قويماي، بەلكى سىناقنى ئەۋەتىشىدە كۆتۈرىدىغان كۈچۈڭلارنى ھەم يەتكۈزۈپ، ئۆتۈپ قۇتۇلۇش يولىنى يارىتىپ بېرىدۇ.

خۇداۋەندىنىڭ پىيالىسى ۋە يامان روھلارنىڭ پىيالىسى

14 ئەي ئامراقلىرىم، بۇتپەرەسلىكتىن قېچىڭلار. 15 دانالارغا ئېيتقاندا سىلەرگە ئېيتىمەنكى، سىلەر ئۆزۈڭلار ئېيتىدىغىنىمنى تەپتىش قىلىڭلار.

16 بىز مۇبارەكلىگەن مۇبارەكلىك جامى مەسھنىڭ قېنىغا شېرىك بولۇش ئەمەسمۇ؟ بىز ئوشتۇغان نان مەسھنىڭ بەدىنىگە شېرىك بولۇش ئەمەسمۇ؟ 17 ئۇ نان بىردۇر ۋە بىز تولدۇرغان بىر بەدەندۇرمىز، چۈنكى ھەممىمىز بىر ناندان ھەسسەدار بولىمىز. 18 جىسمانىي ئىسرائىلغا قاراڭلار. قۇربانلىقتىن يېگەنلەر قۇربانغاھقا شېرىك ئەمەسمۇ؟

19 ئەمدى نېمە ئېيتاي؟ بۇتقا قۇربانلىق قىلىنغان نەرسە بىر نېمىمۇ ئىكەن؟ ياكى بۇت ئۆزى بىر نېمىمۇ ئىكەن؟ 20 ئۇنداق ئەمەس. لېكىن تائىپىلەر قۇربانلىق قىلىدىغىنىنى خۇداغا تەقدىم قىلماي، يامان روھلارغا تەقدىم قىلىدۇ. لېكىن يامان روھلارغا شېرىك بولمىقىڭلارنى خالىمايمەن.

21 سىلەر ھەم خۇداۋەندىنىڭ، ھەم يامان روھلارنىڭ جامىنى ئىچەلمەيسىلەر. ھەم خۇداۋەندىنىڭ داستىخىنىغا، ھەم يامان روھلارنىڭ داستىخىنىغا ھەسسەدار بولالمايسىلەر. 22 خۇداۋەندىنىڭ غەزىپىنى كەلتۈرمەكچىمىزمۇ؟ بىز ئۇنىڭدىن كۈچلۈكمۇ؟

مەسھىيلەرنىڭ ئازادلىقى ۋە باشقىلارنىڭ ۋىجدانى

23 ھەر نەرسە ھالالدۇر، لېكىن ھەر نەرسە مۇۋاپىق ئەمەس. ھەر نەرسە ھالالدۇر، لېكىن ھەر نەرسە تەمىر قىلمايدۇ. 24 ھېچكىم ئۆز نەپىنى ئىزدەيمەي، بەلكى باشقىسىنىڭكىنى ئىزدەيسۇن.

25 قاسساپ دۇكىنىدا ھەر نېمە سېتىلسا، ۋىجدان ئۈچۈن تەپتىش قىلماي يەڭلار. 26 چۈنكى يەر ئۆزى ۋە ئانداكى ھەممىسى خۇداۋەندىنىڭكىدۇر. 27 تائىپىلەردىن بىرى سىلەرنى قىچقارسا، ۋە بارغىلى ئىختىيار قىلساڭلار، ئالدىڭلارغا ھەر نېمە قويۇلسا، ۋىجدان جەھتتىن تەپتىش قىلماي يەڭلار. 28 لېكىن بىرى سىلەرگە: «بۇ ئۆزى بۇتلارغا ئاتىلىپ قۇربانلىق قىلىنغان» دېسە، شۇنى بىلدۈرگەن كىشى ئۈچۈن ۋە ۋىجدان جەھتتىن يېمەڭلار. 29 ۋىجدان دېسە، ئۆز ۋىجدانىڭنى ئەمەس، بەلكى يەنە بىرىنىڭكىنى دەيمەن، چۈنكى مېنىڭ ئازادلىقىم نېمىشقا باشقىنىڭ ۋىجدانىدىن ھۆكۈم قىلىنغاي؟ 30 ئەگەر مەن شۇكۈر بىلەن بىر نېمىدىن يېسەم، نېمىشقا شۇكۈر بىلەن يېگەن تاامم ئۈچۈن دەشەنە قىلىنمەن؟

31 ئۇنىڭ ئۈچۈن يېسەڭلار يا ئىچسەڭلار ۋە يا نېمە قىلساڭلار، ھەممىسىنى خۇدانىڭ شان-شەرىپى ئۈچۈن قىلىڭلار. 32 خاھى يەھۇدىيلارغا، خاھى يۇنانىيلارغا، خاھى خۇدانىڭ جامائىتىگە تايىدۇرۇش سەۋەبى بولماڭلار. 33 مەن ھەم ئۆز مەنپەئىتىمنى ئىزدەيمەي، تولدۇرغان مەنپەئىتىنى ئىزدەپ، نىجات تاپسۇن دەپ، ھەر ئىشتا ھەممىسىگە كېلىشىملىك بولىمەن.

خوتۇننىڭ بېشى ئېرى ۋە ئەرنىڭ بېشى مەسھەتۈر

11 مەن مەسھكە ئەگەشكەندەك، ماڭا ئەگەشىڭلار. ² ئەي بۇرادەرلەر، ھەر ئىشتا مېنى ياد قىلىپ، ئۆزۈڭلارغا تاپشۇرغىنىمدەك تەلىملەرنى ساقلىغىنىڭلار ئۈچۈن سىلەرنى داڭلايمەن.

³ لېكىن ھەر ئەرنىڭ بېشى مەسھەتۈر، خوتۇننىڭ بېشى ئېرىدۇر ۋە مەسھەتنىڭ بېشى خۇدادۇر دەپ بىلگىنىڭلارنى خالايمەن. ⁴ ھەر ئەر كىشى دۇئا ياكى پەيغەمبەرلىك قىلغىنىدا ئۆز بېشىنى ياپسا، بېشىنى تەھقىر قىلىدۇ. ⁵ لېكىن ھەر خوتۇن كىشى دۇئا ياكى پەيغەمبەرلىك قىلغىنىدا ئۆز بېشىنى ياپمىسا، چېچىنى چۈشۈرگەندەك ئۆز بېشىنى تەھقىر قىلىدۇ. ⁶ بىر خوتۇن بېشىنى ياپمىسا، ئۆز چېچىنى قىرقىسۇن. ئەمما خوتۇنغا چېچىنى قىرقىماق ياكى چۈشۈرمەك ئەيىب بولسا، ئۆزىنى ياپسۇن. ⁷ بىر ئەر كىشى خۇدانىڭ سۈرىتى ۋە ئىززىتى بولغاچ، ئۆز بېشىنى ياپمىسۇن. لېكىن خوتۇن ئەرنىڭ ئىززىتىدۇر. ⁸ چۈنكى ئەر خوتۇندىن ئەمەس، بەلكى خوتۇن ئەردىندۇر. ⁹ شۇنداقلا ئەر ئۆزى خوتۇن ئۈچۈن يارىتىلماي، بەلكى خوتۇن ئەر ئۈچۈن يارىتىلدى. ¹⁰ ئۇنىڭ ئۈچۈن پەرىشتىلەر جەھەتتىن خوتۇننىڭ بېشىدا بىر ھۆكۈمنىڭ بەلگىسى بولسۇن. ¹¹ لېكىن خۇداۋەندىدە ئەر كىشى ئۆزى خوتۇندىن جۇدا بولۇپ ئۆزىگە قاراشلىق ئەمەس ۋە يا خوتۇن كىشى ئەر كىشىدىن جۇدا بولۇپ ئۆزىگە قاراشلىق ئەمەس. ¹² چۈنكى خوتۇن ئەردىن بولغاندەك ئەر خوتۇننىڭ ۋاسىتىسى بىلەندۇر. لېكىن ھەممىسى خۇدادىندۇر. ¹³ ئۆز ئۆزۈڭلاردا ھۆكۈم قىلىڭلار: بىر خوتۇن بېشىنى ياپماي، خۇداغا دۇئا قىلسا، كېلىشەمدۇ؟ ¹⁴ بىر ئەر كىشىنىڭ چېچى ئۇزۇن بولسا، ئۇنىڭغا ھاقارەت بولىدۇ دەپ، تەبىئەت ئۆزىدىن سىلەرگە مەلۇم بولمامدۇ؟ ¹⁵ لېكىن بىر خوتۇننىڭ چېچى ئۇزۇن بولسا، ئۇنىڭغا ئىززەت بولمامدۇ؟ چۈنكى چاچ ئۇنىڭغا ياپىدىغان بېزەك بولسۇن دەپ بېرىلگەندۇر. ¹⁶ ئەمما بىر كىشى مۇخالىپلىق قىلاي دېسە، بىلىسۇنكى، بىزنىڭ ئۇنداق ئادىتىمىز يوق، خۇدانىڭ جامائىتىنىڭ ھەم ئۇنداق ئادىتى يوقتۇر.

خۇداۋەندىنىڭ زىياپىتىدە جەم بولۇش

¹⁷ شۇنى سىلەرگە بۇيرۇغىنىمدا، جەم بولغىنىڭلارنىڭ نەتىجىسى پايدىلىق ئەمەس، بەلكى زىيانلىق بولغىنى ئۈچۈن سىلەرنى داڭلىمايمەن. ¹⁸ ئاۋۋال شۇ ئىش باركى: «جامائەتتە جەم بولغىنىڭلاردا ئاراڭلاردا بۆلۈنمەكلىكلەر بار ئىكەن» دەپ ئاڭلاپ، ئانچە-مۇنچە ھەم ئىشىنىمەن. ¹⁹ چۈنكى ياراملىقلارنىڭ ئاشكارا قىلىنىشى ئۈچۈن ئاراڭلاردا پىرقىلەرنىڭ بولمىقى كېرەكتۇر. ²⁰ بىر يەردە جەم بولغىنىڭلاردا خۇداۋەندىنىڭ زىياپىتىدىن يېڭىلى بولمايدۇ. ²¹ چۈنكى يېڭىنىڭلاردا ھەربىرى ئىلگىرى ئۆز تائامىنى يەيدىكەن. بۇنىڭ بىلەن بىرى ئاچ قالىدۇ، يەنە بىرى زىيادە يەپ-ئىچىدۇ. ²² يەپ-ئىچكىلى ئۆز ئۆيلىرىڭلار يوقمۇ؟ ياكى خۇدانىڭ جامائىتىنى كۆزگە ئىلماي، بىر نەرسىسى يوق بولغانلارنى خىجالەت قىلىسىلەرمۇ؟ سىلەرگە نېمە ئېيتاي؟ سىلەرنى داڭلايمۇ؟ ياق بۇ ئىش ئۈچۈن سىلەرنى داڭلىمايمەن.

²³ چۈنكى مەن خۇداۋەندىدىن تاپشۇرۇۋالغىنىمنى سىلەرگە خەۋەر بەردىمكى، خۇداۋەندە ئەيسا ئۆزى تۇتۇپ بېرىلدىغان كېچىدە بىر نانى ئېلىپ، ²⁴ شۇكۈر قىلىپ، ئۇنى ئوشتۇپ ئېيتتى: «بۇ سىلەر ئۈچۈن بېرىلگەن بەدىنىمدۇر، مېنى ياد قىلماق ئۈچۈن بۇنى قىلىڭلار». ²⁵ شۇنداق ھەم تائامدىن كېيىن جامنى ئېلىپ، ئېيتتى: «بۇ جام مېنىڭ قېنىم بىلەن بولغان يېڭى ئەھدىدۇر. ھەرقاچان بۇنى ئىچسەڭلار، مېنى ياد قىلماق ئۈچۈن قىلىڭلار». ²⁶ ھەرقاچان شۇ نېنىنى يەپ، جامدىن ئىچسەڭلار، خۇداۋەندە كەلگۈچە ئۇنىڭ ئۆلۈمىنى بايان قىلسىلەر. ²⁷ بۇ ۋەجىدىن ھەركىم لايىق بولمىغان تەرىقىدە شۇ نانىنى يېسە، ياكى خۇداۋەندىنىڭ جامىدىن ئىچسە، خۇداۋەندىنىڭ بەدىنىگە ۋە قېنىغا گۇناھ قىلغان بولىدۇ. ²⁸ لېكىن ئادەم ئۆزىنى سىناپ، ئاندىن ئۇ ناندىن يەپ، ئۇ جامدىن ئىچسۇن. ²⁹ چۈنكى كىمكى يەپ-ئىچىپ، خۇداۋەندىنىڭ بەدىنىنى باشقا تائامدىن پەرق ئەتمەسە، ئۆزىگە ھۆكۈم تەگكۈدەك يەپ-ئىچىدۇ. ³⁰ ئۇنىڭ ئۈچۈن ئاراملاردا تولا زەئىپ ۋە ئاغرىقلار باردۇر ۋە تولىلار ئۆلۈمدە ئۇخلاپ كەتتى.

³¹ لېكىن ئۆزىمىزنى ھۆكۈم قىلساق، ھۆكۈم قىلىنمايتتۇق. ³² ئەمما ھۆكۈم قىلىنغىنىمىزدا دۇنيا بىلەن ھالاكەتكە ھۆكۈم قىلىنمىسلىقىمىز ئۈچۈن خۇداۋەندە تەرىپىدىن ئەدەپ بېرىلىپ تەربىيلىنىمىز. ³³ ئۇنىڭ ئۈچۈن، ئەي بۇرادەرلەر، ئاخشاملىق يېگىلى جەم بولغاندا بىر-بىرىڭلارنى ساقلاپ تۇرۇڭلار. ³⁴ جەم بولۇشۇڭلار سىلەرگە ھۆكۈم كەلتۈرمىسۇن دەپ، بىرىكىم ئاچ بولسا، ئۆيدە يېسۇن. لېكىن قالغان ئىشلار بولسا، ئۆزۈم كەلگەندە تەرتىپكە سالمەن.

مۇقەددەس روھ ئاتا قىلغان ھەدىيەلەر

12 ¹ ئەي بۇرادەرلەر، روھىي ھەدىيەلەر توغرىسىدىن بىخەۋەر بولمىقىڭلارنى خالىمايمەن. ² بۇتپەرەس ئىكەن ۋاقىتىڭلاردا گاچا بۇتلارغا بىئىختىيار باشلانغىنىڭلارنى بىلسىلەر. ³ شۇنىڭ ئۈچۈن سىلەرگە بىلدۈرىمەنكى، ھېچكىم خۇدانىڭ روھى بىلەن سۆزلەپ: «ئەيسا مەلئۇندۇر» دەپ ئېيتالمايدۇ ۋە ھېچكىم مۇقەددەس روھ بىلەن بولمىسا: «ئەيسا خۇداۋەندىدۇر» دەپ ئېيتالمايدۇ.

⁴ مېھىر-شەپقەت ھەدىيەلىرى باشقا-باشقا بولىدۇ، لېكىن روھ ئۆزى بىردۇر. ⁵ خىزمەتلەر باشقا-باشقا بولىدۇ، لېكىن خۇداۋەندە ئۆزى بىردۇر. ⁶ قۇدرەتلىك ئەمەللەر باشقا-باشقا بولىدۇ، لېكىن ھەممىسىنى ھەممىلەردە كارغا كەلتۈرگۈچى خۇدا ئۆزى بىردۇر. ⁷ ئەمما ھەربىرىگە روھنىڭ ئىزھارى مەنپەئەت ئۈچۈن بېرىلىدۇ.

⁸ چۈنكى بىرىگە روھنىڭ ۋاستىسى بىلەن ھېكمەت سۆزلىگىلى بېرىلىدۇ، يەنە بىرىگە ئۇ روھقا مۇۋاپىق مەرىپەت سۆزلىگىلى بېرىلىدۇ. ⁹ يەنە بىرىگە شۇ روھ بىلەن ئېتىقاد ھەدىيەسى ۋە يەنە بىرىگە ساقايتىش ھەدىيەلىرى ئۇ روھ بىلەن بېرىلىدۇ، ¹⁰ ۋە يەنە بىرىگە قۇدرەتلىك ئەمەللەر قىلغىلى ۋە يەنە بىرىگە پەيغەمبەرلىك قىلغىلى ۋە يەنە بىرىگە روھلارنى تەپتىش

قىلغىلى ۋە يەنە بىرىگە باشقا-باشقا تىللار بىلەن سۆزلىگىلى ۋە يەنە بىرىگە تىللار بىلەن ئېيتىلغاننى تەرجىمە قىلغىلى بېرىلىدۇ. ¹¹ لېكىن بۇنىڭ ھەممىسىنى قىلىپ، ئۆزى خالىغاندەك ھەربىرىگە تەقسىم قىلغۇچى ئۇ بىر روھ ئۆزىدۇر.

ئەيسا مەسىھنىڭ بەدىنىنىڭ بىرلىكى

¹² ئەزالىرى تولا بولغىنى بىلەن، بەدەن ئۆزى بىر بولغاندەك ۋە بەدەننىڭ ئەزالىرى تولا بولۇپ، ھەممىسى بىر بەدەن بولغاندەك مەسىھ ھەم شۇنداق تۇر. ¹³ يەھۇدىي ياكى يۇنانىي بولساق، قۇل ياكى ھۆر بولساق، ھەممىمىز بىر بەدەن بولماق ئۈچۈن بىر روھ بىلەن چۆمۈلدۈرۈلۈپ، ھەممىمىز بىر روھنى قوبۇل قىلدۇق. ¹⁴ چۈنكى بەدەن ئۆزى بىر ئەزا بىلەن تامام بولماي، بەلكى تولا ئەزالاردىن تەركىب تاپىدۇ. ¹⁵ ئەگەر پۇت ئۆزى: «قۇل بولمىغىنىم ئۈچۈن بەدەندىن ئەمەسمەن» دېسە، بۇنىڭ بىلەن بەدەندىن بولمامدۇ؟ ¹⁶ ئەگەر قۇلاق: «كۆز بولمىغىنىم ئۈچۈن بەدەندىن ئەمەسمەن» دېسە، بۇنىڭ بىلەن بەدەندىن بولمامدۇ؟ ¹⁷ ھەممە بەدەن كۆز بولسا، ئاڭلىماقلىق قايدا بولاتتى؟ ھەممىسى ئاڭلىماقلىق بولسا پۇرماقلىق قايدا بولاتتى؟ ¹⁸ لېكىن ئەمدى خۇدا ئەزالارنىڭ ھەربىرىنى ئۆزى خالىغاندەك بەدەندە بۆلەك-بۆلەك قويغاندۇر. ¹⁹ ئەمما ھەممىسى بىر ئەزا بولسا بەدەن ئۆزى قايدا بولاتتى؟ ²⁰ ئەمدى ئەزالار تولا، لېكىن بەدەن ئۆزى بىردۇر. ²¹ كۆز قولغا: «ساڭا ھاجىتىم يوق» دېيەلمەيدۇ. ياكى باش پۇتلارغا: «سىلەرگە ھاجىتىم يوق» دېيەلمەيدۇ. ²² بەلكى بەدەننىڭ زەئىپەرەك كۆرۈنگەن ئەزالىرى زۆرۈرەكتۈر ²³ ۋە بەدەننىڭ بىزگە ئېتىبارسىزراق كۆرۈنگەن ئەزالىرىغا چوڭراق ھۆرمەت بېرىمىز ۋە بىزنىڭ ئۇياتلىق ئەزالىرىمىزنى چوڭراق ئەدەپ بىلەن كىيدۈرىمىز. ²⁴ ئەمما ئەدەپلىك ئەزالىرىمىزنىڭ ئۇنداق ھاجىتى يوقتۇر. لېكىن خۇدا بەدىنىنى تەرتىپ قىلغىنىدا، پەسرەك ئەزاغا چوڭراق ئىززەت بەرگەن. ²⁵ شۇنداق قىلىپ، بەدەندە مۇخالىپلىق بولماي، ئەزالىرى ئىتتىپاق بىلەن بىر-بىرلىرى ئۈچۈن گەندىشە قىلغاي. ²⁶ ئەگەر بىر ئەزا زەخمەت تارتسا، ھەممە ئەزالار ئۇنىڭ بىلەن زەخمەت تارتىدۇ ۋە يا بىر ئەزا ئىززەت تاپسا، ھەممە ئەزالار ئۇنىڭ بىلەن خۇش بولىدۇ. ²⁷ ئەمدى سىلەر مەسىھنىڭ بەدىنى ۋە ئۇنىڭ باشقا-باشقا ئەزالىرىدۇرسىلەر.

²⁸ خۇدا جامائەتتە ئاۋۋال بىرنەچچىنى روسۇل قىلىپ قويدى، ئىككىنچى بىرنەچچىنى پەيغەمبەر، ئۈچىنچى بىرنەچچىنى مۇئەللىم، ئاندىن بىرنەچچىنى قۇدرەتلىك ئەمەللەر قىلغىلى قويدى ۋە بەزىلەرگە ساقايتىش ھەدىيەلىرى، بەزىلەرگە بىچارىلەردىن خەۋەر ئېلىشنى، بەزىلەرگە رەھبەرلىك قىلىشنى ۋە بەزىلەرگە باشقا-باشقا تىللار بىلەن سۆز قىلىشنى بەردى. ²⁹ ھەممىسى روسۇلمۇ؟ ھەممىسى پەيغەمبەرمۇ؟ ھەممىسى مۇئەللىممۇ؟ ھەممىسى قۇدرەتلىك ئەمەل قىلغۇچىمۇ؟ ³⁰ ھەممىسىنىڭ ساقايتىش ھەدىيەلىرى بارمۇ؟ ھەممىسى تىللار بىلەن سۆزلىيەلمەيدۇ؟ ھەممىسى شۇنداق سۆزلىگىنىنى تەرجىمە قىلالامدۇ؟ ³¹ لېكىن سىلەر ئۇلۇغراق ھەدىيەلەرنى تاپقىلى غەيرەت قىلىڭلار ۋە ئەمدى سىلەرگە ھەممىدىن ئەۋزەل بىر يولنى كۆرسىتەي.

مۇھەببەت ھەممىدىن ئۇلۇغتۇر

- 13** ¹ ئەگەر مەن ئادەملەرنىڭ ۋە پەرىشتىلەرنىڭ تىللىرى بىلەن سۆز قىلسام، لېكىن مۇھەببەت بولمىسا، ئون بېرىدىغان مىستەك ياكى جىرىڭلايدىغان بىر داڭدەك بولاتتىم.
- ² ئەگەر پەيغەمبەرلىك ھەدىيەم بولسا، ھەممە سىرلارنى ۋە ھەممە مەرىپەتنى بىلىسەم ۋە تاغلارنى يۆتكەپلىگۈچىلىك كامىل ئېتىقادىم بولسا، لېكىن مۇھەببەت بولمىسا، مەن ھېچنەم بولمايتتىم.
- ³ ئەگەر ھەممە مېلىمنى پېقىرلارغا يېگۈزسەم، دەرۋەقە بەدىنىمنى كۆيدۈرگىلى تاپشۇرسام، لېكىن مۇھەببەت بولمىسا، ماڭا ھېچ مەنپەئەت يەتكۈزمەيتتى.
- ⁴ مۇھەببەت ئۆزى كۆڭلى كەڭدۇر، مۇھەببەت مېھرىبانلىقتۇر، مۇھەببەت ھەسەت قىلمايدۇ، مۇھەببەت پەخىرلەنمەيدۇ، يوغانلىق قىلمايدۇ،
- ⁵ ئەدەبىسىزلىك ئىش قىلمايدۇ، ئۆزىنىڭكىنى ئىزدەنمەيدۇ، ئاچچىقى كەلمەيدۇ، ئاداۋەت تۇتمايدۇ،
- ⁶ ناھەقلىققا خۇش بولماي، بەلكى ھەقىقەت بىلەن خۇش بولىدۇ.
- ⁷ ھەر نەرسىگە سەۋر-تاقەت قىلىدۇ، ھەر نەرسىگە ئىشىنىدۇ، ھەر نەرسىگە ئۈمىد قىلىدۇ، ھەر نەرسىگە سەۋر قىلىدۇ.
- ⁸ مۇھەببەت ھېچ ۋاقىت تۈگەيمەيدۇ. پەيغەمبەرلىك ھەدىيەلىرى بىكار بولىدۇ، تىللار بىلەن سۆزلىمەكلىك تۈگەپ كېتىدۇ، مەرىپەت يوقىلىدۇ.
- ⁹ چۈنكى مەرىپەتتىمىز مۇكەممەلسىز ۋە پەيغەمبەرلىك قىلىشىمىز مۇكەممەلسىزدۇر.
- ¹⁰ لېكىن كامالەت ئۆزى كەلگەندە مۇكەممەلسىزلىك بىكار بولىدۇ.
- ¹¹ كىچىك بالا ئىكەن ۋاقىتىدا بالدەك سۆزلەپ، بالدەك پەملەپ، بالدەك ئويلايتتىم. لېكىن بالاغەت بولغىنىدا بالىلىقنىڭ ئالىمى ئۆتتى.
- ¹² بىز گەمدى بىر ئەينەككە قارىغاندەك غۇۋا تەرىقىدە كۆرىمىز، لېكىن ئۇ ۋاقىت يۈزمۇيۈز كۆرىمىز. ئەمدى مۇكەممەلسىز بىلىمەن، لېكىن ئۆزۈم بىلىنگەندەك ئۇ ۋاقىت كامىل بىلىمەن.
- ¹³ لېكىن ئىمان، ئۈمىد، مۇھەببەت، شۇ ئۈچى مەۋجۇت بولۇپ قالىدۇ. ئەمما بۇلارنىڭ ئۇلۇغراقى مۇھەببەتتۇر.

مۇقەددەس روھ ئاتا قىلغان پەيغەمبەرلىك ۋە تىللار بىلەن سۆزلەش ھەدىيەسى

- 14** ¹ مۇھەببەتكە ئەگىشىڭلار، روھىي ھەدىيەلەرنى تېپىشقا غەيرەت قىلىڭلار، ئەمما ئوشۇقراق پەيغەمبەرلىك قىلىشقا تىرىشىڭلار. ² چۈنكى تىللار بىلەن سۆزلىگەن كىشى ئادەملەرگە ئەمەس، بەلكى خۇداغا سۆز قىلىدۇ. چۈنكى ھېچكىم ئۇنىڭ سۆزىنى ئوقۇمايدۇ،

ئەمما ئۇ ئۆزى روھ بىلەن سىز سۆزلەيدۇ. ³ لېكىن پەيغەمبەرلىك قىلغۇچى ئادەملەرگە ئۇلارنىڭ تەسىر قىلىنىشى، نەسىھەت ۋە تەسەللى تېپىشى ئۈچۈن سۆزلەيدۇ. ⁴ تىللار بىلەن سۆزلىگۈچى ئۆزىنى تەسىر قىلىدۇ، لېكىن پەيغەمبەرلىك قىلغۇچى جامائەتنى تەسىر قىلىدۇ. ⁵ ھەممەڭلارنىڭ تىللار بىلەن سۆزلىشىنى خالىساممۇ، پەيغەمبەرلىك قىلىشىڭلارنى ئۇشۇقراق خالايمەن. تىللار بىلەن سۆزلىگۈچى جامائەتنىڭ تەسىر قىلىنىشى ئۈچۈن تەرجىمە قىلمىسا، ئۇنىڭدىن پەيغەمبەرلىك قىلغۇچى ئۇلۇغراق تۇر.

⁶ ئەمدى، ئەي بۇرادەرلەر، مەن قېشىڭلارغا كېلىپ، سىلەرگە ۋەھىينىڭ يا مەرىپەتنىڭ يا پەيغەمبەرلىكنىڭ يا تەلىمنىڭ سۆزى بىلەن گەپ قىلماي، تىللار بىلەن سۆز قىلسام، سۆزلەرگە نېمە مەنپەئەت يەتكۈزەتتىم. ⁷ ھەتتا ئاۋاز چىقىرىدىغان جانسىز نەرسىلەر، خاھى نەي، خاھى تانبۇر بولسا، ئۇلارنىڭ ئاھاڭلىرىنىڭ بىر-بىرىدىن پەرقى بولمىسا، نەي ياكى تانبۇردا چېلىنغىنىنى قانداق ئايرىغىلى بولىدۇ. ⁸ شۇنداق ھەم بىر كاناي روشەن ئاۋاز چىقارمىسا، كىم سوقۇشقا قويدۇ. ⁹ شۇنىڭغا ئوخشاش، سىلەر ھەم تىللىرىڭلار بىلەن ئۇقۇملۇق سۆز قىلمىساڭلار، سۆزلىگىنىڭلارغا قانداق چۈشىنەلەيدۇ؟ ھاۋاغا گەپ قىلغاندەك بولسىلەر ئەمەسمۇ؟ ¹⁰ دۇنيادا شۇنچە تولا تىللار بار ئەمەسمۇ؟ ئۇلارنىڭ ھېچبىرى ئاۋازسىز ئەمەس. ¹¹ ئەگەر مەن پالان تىلنىڭ مەنىسىنى بىلمىسەم، سۆز قىلغۇچىنىڭ ئالدىدا بىگانىدەك بولمەن ۋە سۆز قىلغۇچى مېنىڭ ئالدىدا بىگانىدەك بولىدۇ. ¹² ئۇنىڭ ئۈچۈن سىلەر روھىي ھەدىيەلەرنى تېپىشقا غەيرەت قىلغىنىڭلاردا جامائەتنىڭ تەسىر قىلىنىشى ئۈچۈن ئاشقايمىز دەپ، تىرىشىڭلار.

¹³ بۇ ۋەجىدىن تىللار بىلەن سۆزلىگۈچى، سۆزلىگىنىمنى تەرجىمە قىلالىسام دەپ، دۇئا قىلسۇن. ¹⁴ چۈنكى دۇئا قىلغىنىدا تىللار بىلەن سۆزلىسەم، روھۇم ئۆزى دۇئا قىلىدۇ، لېكىن زېھنىم مېۋىسىز قالىدۇ. ¹⁵ ئۇنداق بولسا، قانداق بولىدۇ؟ مانا روھ بىلەن دۇئا قىلاي، لېكىن ھەم زېھنىم بىلەن دۇئا قىلاي، روھ بىلەن شېئىر ئوقۇياي، لېكىن ھەم زېھنىم بىلەن ئوقۇياي. ¹⁶ روھ بىلەن ھەمدۇسانا ئېيتساڭ، ئامما خەلقنىڭ قاتارىدا ئولتۇرغۇچى ئېيتقىنىڭنى ئۇقمىسا، شۈكۈرۈڭگە قانداق ئامىن دېيەلەيدۇ. ¹⁷ سەن ياخشى شۈكۈر ئېيتساڭمۇ، يەنە بىرى تەسىر قىلىنالمىدۇ. ¹⁸ مەن ھەممەڭلاردىن تىللار بىلەن تولىراق سۆز قىلغىنىم ئۈچۈن خۇداغا شۈكۈر قىلىمەن. ¹⁹ لېكىن باشقىلارغا تەلىم بېرىي دەپ، جامائەتتە تىللار بىلەن ئون مىڭ سۆز قىلىشىمدىن زېھنىم بىلەن بەش سۆز قىلسام، ياخشىدۇر.

²⁰ ئەي بۇرادەرلەر، ئەقىلدا بالا بولماي، يامانلىقتا بالا بولۇڭلار. لېكىن ئەقىلدا كامىل بولۇڭلار. ²¹ تەۋراتتا پۈتۈلگەنكى: «ياتلارنىڭ تىللىرى بىلەن ۋە بىگانىلەرنىڭ لەۋلىرى بىلەن بۇ قوۋمغا سۆز قىلىمەن، ئەمما بۇنىڭ ھەممىسى بىلەن مېنى ئاڭلىمايدۇ» دەپ خۇداۋەندە ئېيتىدۇ.

²² ئۇنىڭ ئۈچۈن تىللار بىلەن سۆزلەش ئىشەنگەنلەر ئۈچۈن ئەمەس، بەلكى ئىشەنمىگەنلەر ئۈچۈن بىر ئالامەتتۇر. لېكىن پەيغەمبەرلىك قىلىش ئىشەنمىگەنلەر ئۈچۈن ئەمەس، بەلكى ئىشەنگەنلەر ئۈچۈندۇر.

²³ ئەگەر جامائەتنىڭ ھەممىسى بىر يەردە جەم بولۇپ، ھەممىسى تىللار بىلەن سۆزلەشسە، ئامما كىشىلەر ياكى ئىشەنمىگەنلەر كىرسە: «سىلەر ساراڭ بولۇپسىلەر» دەپ ئېيتىمادۇ؟ ²⁴ لېكىن ھەممىسى پەيغەمبەرلىك قىلغىنىدا ئىشەنمىگەنلەردىن ياكى ئامما كىشىلەردىن بىرى كىرسە، ئۇ ئۆزى ھەممىسىدىن تەپتىشلىنىپ، ھەممىسىدىن ھۆكۈم قىلىنىپ، ²⁵ كۆڭلىنىڭ سىرلىرى ئاشكارا بولغاندا يۈز تۆۋەن يىقىلىپ: «ھەقىقەتەن خۇدا سىلەرنىڭ ئاراڭلاردىدۇر» دەپ خۇداغا سەجدە قىلاتتى.

جامائەت جەم بولۇشتا ھەممىسى ئەدەپ ۋە تەرتىپ بىلەن بولۇشى

²⁶ ئەي بۇرادەرلەر، ئۇنداق بولسا، قانداق بولىدۇ؟ مانا جەم بولغىنىڭلاردا ھەربىرىڭلارنىڭ ئېيتىدىغان سۆزى بار: بىرىنىڭ ھەمد شېئىرى بار، بىرىنىڭ تەلىمى بار، بىرىنىڭ ۋەھىيىسى بار، بىرىنىڭ تىل بىلەن سۆزلىشى بار، بىرىنىڭ تەرجىمىسى باردۇر. ھەممىسى تەمىر قىلىنىش ئۈچۈن بولىدۇ. ²⁷ ئەگەر تىللار بىلەن سۆزلەيدىغان نىيەتتىڭلار بولسا، ئىككى ياكى ئەڭ كۆپ بولغاندا ئۈچ كىشى بىردىن-بىردىن سۆز قىلسۇن ۋە بىرى تەرجىمە قىلسۇن. ²⁸ ئەمما تەرجىمە قىلغۇچى بولمىسا، تىللار بىلەن سۆزلىگۈچى جامائەتتە شۈك تۇرۇپ، خاس ئۆزى ئۈچۈن ۋە خۇدا ئۈچۈن سۆز قىلسۇن.

²⁹ پەيغەمبەرلىك قىلغۇچىلار بولسا ئىككى ياكى ئۈچى سۆز قىلسۇن ۋە قالغانلار ئېيتقىنىنى تەپتىش قىلسۇن. ³⁰ لېكىن ئولتۇرغانلارنىڭ بىرىگە بىر ئىلھام بېرىلسە، سۆز قىلىپ تۇرغۇچى سۆزىنى توختاتسۇن. ³¹ ھەممەڭلار تەلىم ئېلىپ، تەسەللى تاپمىقىڭلار ئۈچۈن ھەربىرىڭلار نۆۋەت بىلەن پەيغەمبەرلىك قىلغىلى پۇرسەت تاپقايسىلەر. ³² پەيغەمبەرلەرنىڭ روھلىرى پەيغەمبەرلەرگە ئىتائەت قىلىدۇ. ³³ چۈنكى خۇدا تەرتىپسىزلىكنىڭ تەڭرىسى ئەمەس، بەلكى ئامانلىقنىڭ تەڭرىسىدۇر.

³⁴ مۇقەددەسلەرنىڭ ھەممە جامائەتلىرىدىكىدەك خوتۇنلىرىڭلار جامائەتلەردە شۈك تۇرسۇن. سۆز قىلغىلى ئۇلارغا ئىجازەت يوقتۇر، بەلكى تەۋرات قانۇنى بۇيرۇغاندەك ئىتائەت قىلسۇن. ³⁵ لېكىن ئۇلار بىر نەرسىنى ئۆگەنگىلى خالىسا، ئۆيلىرىدە ئەللىرىدىن سورىسۇن. چۈنكى خوتۇننىڭ جامائەتتە سۆز قىلىشى ئەيبىتۇر. ³⁶ خۇدانىڭ سۆزى سىلەردىن چىقتىمۇ؟ ياكى يالغۇز سىلەرگە كەلدىمۇ؟ ³⁷ بىر كىشى ئۆزىنى پەيغەمبەر ياكى روھانىي سانسا، سىلەرگە يازغىنىمنىڭ ئۆزى خۇداۋەندىنىڭ بۇيرۇقى ئىكەنلىكىنى بىلسۇن. ³⁸ بىرىكىم بۇنى بىلگىنى ئۇنىمىسا، ئۆز-ئۆزىگە بولسۇن.

³⁹ ئۇنىڭ ئۈچۈن، ئەي بۇرادەرلىرىم، پەيغەمبەرلىك قىلىشقا غەيرەت قىلىڭلار ۋە تىللار بىلەن سۆز قىلىشنى توسماڭلار. ⁴⁰ ئەمما ھەر ئىش ئەدەپ ۋە نىزام بىلەن بولسۇن.

ئەيسا مەسھنىڭ تىرىلىشى

15 ¹ ئەي بۇرادەرلەر، مەن سىلەرگە يەتكۈزگەن ئىنجىلنى يادىڭلارغا كەلتۈرمەن. ئۇنىڭ ئۆزىنى قوبۇل قىلىپ، ئۇنىڭدا چىڭ تۇرۇۋاتىسىلەر. ² مەن سىلەرگە جاكارلىغان سۆزنى ساقلىساڭلار، ئۇ ئىنجىلنىڭ ۋاسىتىسى بىلەن نىجات تاپىسىلەر. دەرۋەقە بەھۇدە ئىشەنمىگەن بولساڭلار، شۇنداق بولىدۇ. ³ مەن ئۆزۈم قوبۇل قىلىپ، سىلەرگە تاپشۇرغىنىمنىڭ بىرنەچچىسى شۇكى، مۇقەددەس يازمىلارغا مۇۋاپىق مەسھ گۇناھلىرىمىز ئۈچۈن ئۆلۈپ، ⁴ دەپنە قىلىنىپ، مۇقەددەس يازمىلارغا مۇۋاپىق ئۈچىنچى كۈنىدە تىرىلىپ قوپۇپ، ⁵ كىفاسقا ۋە ئاندىن ئون ئىككىلەرگە كۆرۈندى. ⁶ ئاندىن ئۇ بەش يۈزدىن زىيادىرەك بۇرادەرلەرگە بىر ۋاقىتتا كۆرۈندى. بۇلارنىڭ تولىسى بۇ ۋاقىتقىچىلىك ھايات ئىكەن، لېكىن بەزىسى ئۆلۈمدە ئۇخلاپ كەتكەن. ⁷ ئاندىن كېيىن ئۇ ياقۇبقا ۋە كېيىن روسۇللارنىڭ ھەممىسىگە كۆرۈندى. ⁸ ۋە ھەممىسىدىن كېيىن ئۇ مەن تولۇقسىز تۇغۇلغانغا ھەم كۆرۈندى. ⁹ چۈنكى مەن روسۇللارنىڭ ھەممىدىن تۆۋىنىدۇرمەن، دەرۋەقە خۇدانىڭ جامائىتىنى قوغلىغىنىم ئۈچۈن روسۇل دەپ ئاتالغىلى لايىق ئەمەسمەن. ¹⁰ لېكىن ھەرىنەمە بولسام، خۇدانىڭ مېھىر-شەپقىتى بىلەن بولىدۇم ۋە ماڭا ئاتا قىلىنغان مېھىر-شەپقىتى بىكار بولمىدى، بەلكى مەن ئۇلارنىڭ ھەممىسىدىن ئوشۇقراق ئىش قىلدىم. لېكىن مەن ئۆزۈم ئەمەس، بەلكى مەن بىلەن بولغان خۇدانىڭ مېھىر-شەپقىتى شۇنى قىلدى. ¹¹ مانا، خاھى مەن بولسام، خاھى ئۇلار بولسا، شۇنداق ۋەز ئېيتىمىز ۋە بۇنىڭ بىلەن سىلەر ئىمانغا كەلتۈرۈلگەندۇرسىلەر.

ئۆلگەن مەسھىيلەرنىڭ تىرىلىشى

¹² ئەمدى: «مەسھ ئۆلۈكلەر ئارىسىدىن قوپۇرۇلغاندۇر» دەپ ۋەز ئېيتىلسا، سىلەردىن بەزىلىرى: «ئۆلۈكلەر ئارىسىدىن قوپۇرۇلۇشى يوقتۇر» دەپ قانداق ئېيتالايدۇ؟ ¹³ ئەگەر ئۆلگەنلەرنىڭ تىرىلىپ قوپۇشى بولمىسا، مەسھ ھەم تىرىلىپ قوپمىغان. ¹⁴ لېكىن مەسھ تىرىلىپ قوپمىغان بولسا، بىزنىڭ ۋەزىمىز بىكار ۋە سىلەرنىڭ ئىمانىڭلار ھەم بىكاردۇر. ¹⁵ ۋە بىزلەر ھەم خۇدانىڭ يالغان گۇۋاھلىرى بولۇپ قالغىمىز. چۈنكى خۇدا توغرىسىدا: «مەسھنى تىرىلدۈرۈپ قوپۇردى» دەپ گۇۋاھلىق بەردۇق. ئەمما ئۆلگەنلەر تىرىلىپ قوپۇرۇلمىسا، ئۇ ئۇنى ھەم تىرىلدۈرۈپ قوپۇرمىغان. ¹⁶ چۈنكى ئەگەر ئۆلگەنلەر تىرىلىپ قوپۇرۇلمىسا، مەسھ ھەم تىرىلىپ قوپۇرۇلمىغان. ¹⁷ ئەگەر مەسھ تىرىلىپ قوپمىغان بولسا، ئىمانىڭلار بىكاردۇر ۋە تېخى گۇناھلىرىڭلاردىدۇرسىلەر. ¹⁸ ئۇنداق بولسا، مەسھنىڭ ئىمانى بىلەن ئۆلۈمدە ئۇخلاپ كەتكەنلەر ھالاك بولاتتى. ¹⁹ ئەگەر يالغۇز بۇ ئۆمرىمىزدە مەسھكە ئۈمىدىمىزنى باغلىغان بولساق، ھەممە ئادەملەردىن بىچارە بولاتتۇق.

²⁰ لېكىن ئەمدى مەسىھ ئۆلۈمىدە ئۇخلاپ كەتكەنلەرنىڭ ئارىسىدا ھاياتنىڭ تۇنجىسى بولۇپ، ئۆلۈكلەر ئارىسىدىن قوپۇرۇلغان. ²¹ بىر ئادەمنىڭ ۋاستىسى بىلەن ئۆلۈم كەلگەندەك، ئۆلگەنلەرنىڭ تىرىلىپ قوپۇشى ھەم بىر ئادەمنىڭ ۋاستىسى بىلەن بولىدۇ. ²² چۈنكى ئادەمدە ھەممىسى ئۆلگەندەك، ھەممىسى مەسھتە تىرىلدۈرۈلىدۇ. ²³ لېكىن ھەربىرى ئۆز ئورنىدا، ئاۋۋال مەسىھ ئۆزى، ئاندىن مەسھنىڭ كېلىشىدە ئۆزىنىڭكىلەر تىرىلدۈرۈلىدۇ. ²⁴ ئاندىن كېيىن ھەر ئىشنىڭ ئاخىرى بولىدۇ. ئۇ ۋاقىت ئۇ ھەر سەلتەنەتنى ۋە ھەر ھۆكۈمەتنى ۋە ھەر قۇدرەتنى بىكار قىلىپ، پادىشاھلىقنى خۇدا ئاتىغا تاپشۇرىدۇ.

²⁵ چۈنكى ئۇ ھەممە دۈشمەنلەرنى ئۆز پۇتلىرىنىڭ تېگىگە قويغۇچىلىك پادىشاھلىق قىلمىقى كېرەكتۇر. ²⁶ يوقىتىلىدىغان ھەممىدىن ئاخىرقى دۈشمەن ئۆلۈمدۇر. ²⁷ چۈنكى بارچىسىنى مەسھنىڭ پۇتلىرىنىڭ تېگىگە قويغان. لېكىن ھەممىسى ئۇنىڭغا بويۇن سۈندى دېيىلگەندە، ئۇنىڭغا، ھەممىسىنى بويۇن سۈندۈرۈۋېتىدىن باشقا، ھەممىسىنىڭ ئۇنىڭغا بويۇن سۈنمىگەنلىكى مەلۇم بولىدۇ. ²⁸ لېكىن ھەممىسى ئۇنىڭغا بويۇن سۈنغاندا، خۇدا ھەممىلەردە ھەممىسى بولغاي دەپ، ئوغۇلغا ھەممىسىنى بويۇن سۈندۈرۈۋالغان خۇداغا ئوغۇل ئۆزى ھەم قاراقلىق بولىدۇ.

²⁹ ئەگەر ئۆلگەنلەر پەقەت تىرىلىپ قوپمىسا، نېمىشقا بەزىلەر ئۆلگەنلەر ئۈچۈن چۆمۈلدۈرۈلىدۇ؟ ئۇنداق بولمىسا، ئۆلگەنلەر ئۈچۈن چۆمۈلدۈرۈلگەنلەرنىڭ ئىشى قانداق بولىدۇ؟ ³⁰ بىز بولساق نېمىشقا ھەر ۋاقىت ئۆزىمىزنى خەتەرگە تاشلايمىز؟ ³¹ ئەي بۇرادەرلەر، خۇداۋەندىمىز مەسىھ ئەيسادا سىلەردىن پەخىرلىنىشىم راست بولغاندەك، دەرۋەقە ھەر كۈن ئۆلىمەن. ³² ئەگەر مەن ئىنسان تەرىقىسىدە ئەفەسۇستا ۋە ھىشى ھايۋانلار بىلەن چېلىشقان بولسام، چېلىشقىنىم ماڭا نېمە پايدا بەتكۈزەتتى؟ ئەگەر ئۆلگەنلەر تىرىلىپ قوپۇرۇلمىسا، يەپ-ئىچەيلى، چۈنكى ئەتە ئۆلىمىز. ³³ ئېزىقىپ كەتمەڭلار. يامان مۇئامىلە ياخشى ئەخلاقنى بۇزىدۇ. ³⁴ ئويغىنىپ بىدار بولۇپ، گۇناھ قىلماڭلار. بەزىلىرىڭلار خۇدانى تونۇمايدۇ. ئۇياتىڭلارنى كەلتۈرمەك ئۈچۈن بۇنى ئېيتىمەن.

زېمىنى بەدەنلەر ۋە ساماۋىي بەدەنلەر

³⁵ بىركىم: «ئۆلگەنلەر قانداق تىرىلىپ قوپۇرۇلىدۇ؟ ياكى ئۇلار قانداق بەدەن بىلەن كېلىدۇ؟» دەپ سورامىكىن. ³⁶ ئەي ئەقىلسىز، سەن تېرىغان نەرسە ئۆزى ئۆلمىسە، تىرىلمەيدۇ. ³⁷ ۋە سەن بىر نېمە تېرىساق، ئۇنۇپ چىقىدىغان گىياھنىڭ ئۆزىنى تېرىماي، بۇغداينىڭ ياكى باشقا داننىڭ يالىڭاچ بىر ئۇرۇقىنى تېرىسەن. ³⁸ لېكىن خۇدا ئۆزى خالىغاندەك ئۇنىڭغا بىر تەن بېرىپ، ھەر خىل ئۇرۇققا ئۆز خاس تېنىنى بېرىدۇ.

³⁹ ھەممە تەن بىر خىل ئەمەس، بەلكى ئادەمنىڭ تېنى باشقا ۋە باققان ھايۋانلارنىڭ تېنى باشقا ۋە ئۇچارقاناتلارنىڭ تېنى باشقا ۋە بېلىقلارنىڭكى ھەم باشقا بولىدۇ. ⁴⁰ ساماۋىي بەدەنلەر

بار ۋە زېمىنى بەدەنلەر باردۇر. لېكىن ساماۋى بەدەنلەرنىڭ شان-شەرىپى باشقا ۋە زېمىنى بەدەنلەرنىڭ شان-شەرىپى باشقا بولىدۇ. ⁴¹ ئاپتاپنىڭ شان-شەرىپى باشقا ۋە ئاينىڭ شان-شەرىپى باشقا ۋە يۇلتۇزلارنىڭ شان-شەرىپى باشقا بولىدۇ. چۈنكى بىر يۇلتۇزدىن يەنە بىر يۇلتۇز شان-شەرەپتە ئېشىدۇ. ⁴² ئۆلگەنلەرنىڭ تىرىلىپ قوپۇرۇلۇشى ھەم شۇنداق بولىدۇ. چىرىمەكلىكتە تېرىلىدۇ، چىرىمەكسىزلىكتە تىرىلىپ قوپۇرۇلىدۇ. ⁴³ ئۇياتلىق ئىچىدە تېرىلىدۇ، شان-شەرەپتە تىرىلىپ قوپۇرۇلىدۇ. ئاجىزلىقتا تېرىلىدۇ قۇۋۋەتتە تىرىلىپ قوپۇرۇلىدۇ. ⁴⁴ مۇندا جىسمانىي بەدەن تېرىلىدۇ، ئاندا روھىي بەدەن تىرىلىپ قوپۇرۇلىدۇ. جىسمانىي بەدەن باردۇر ۋە روھىي بەدەن باردۇر. ⁴⁵ شۇنداق ھەم پۈتۈلگەنكى: «ئاۋۋالقى ئىنسان، يەنى ئادەم تىرىك بىر جان بولدى»، ئەمما ئاخىرقى ئادەم تىرىلدۈرىدىغان بىر روھ بولدى. ⁴⁶ لېكىن ئاۋۋال بولغىنى روھىي ئەمەس، بەلكى جىسمانىي. ئاندىن كېيىن روھىي بولغىنى كېلىدۇ. ⁴⁷ ئاۋۋالقى ئىنسان يەردىن بولۇپ زېمىنىدۇر. ئىككىنچى ئىنسان ئاسماندىن دۇر. ⁴⁸ زېمىنىي بولغىنى قانداق بولسا، زېمىنىيەلەر ھەم شۇنداق تۇر. ساماۋى بولغىنى قانداق بولسا، ساماۋىلار ھەم شۇنداق تۇر. ⁴⁹ زېمىنىي بولغىننىڭ سۈرىتىنى كىيگىنىمىزدەك ساماۋى بولغىننىڭ سۈرىتىنى ھەم كىيگەيمىز.

⁵⁰ ئەي بۇرادەرلەر، بۇنى ئېيتىمەنكى، جىسىم ۋە قان خۇدانىڭ پادىشاھلىقىنى مىراس ئالالمايدۇ ۋە چىرىمەكلىك چىرىمەكسىزلىكنى مىراس ئالالمايدۇ. ⁵¹ مانا سىلەرگە بىر سىر ئېيتىمەنكى، بىز ھەممىمىز ئۆلۈمدە ئۇخلاپ كەتمەيمىز، لېكىن ھەممىمىز ئۆزگەرتىلىمىز. ⁵² شۇ ئىش بىر دەمدە، بىر كۆز يۇمۇپ ئاچقۇچىلىكتا ئاخىرقى كاناي چېلىنغىنىدا بولىدۇ. چۈنكى كاناي چېلىنىدۇ ۋە ئۆلگەنلەر چىرىمەكسىزلىككە تىرىلىپ قوپۇرۇلىدۇ ۋە بىزلەر ئۆزگەرتىلىمىز. ⁵³ چۈنكى بۇ چىرىمەكلىكنىڭ چىرىمەكسىزلىكىنى كىيىمكى كېرەكتۇر ۋە بۇ ئۆلۈملۈكنىڭ ئۆلۈمسىزلىكىنى كىيىمكى كېرەكتۇر.

⁵⁴ لېكىن بۇ چىرىمەكلىك چىرىمەكسىزلىكىنى كىيىپ، بۇ ئۆلۈملۈك ئۆلۈمسىزلىكىنى كىيگەندە: «ئۆلۈم ئۆزى غالىبىيەت تەرىپىدىن يۈتۈلۈپ كەتتى» دەپ پۈتۈلگەن سۆز بەجا كەلتۈرۈلىدۇ.

⁵⁵ ئەي ئۆلۈم، سېنىڭ غالىبەڭ قېنى؟ ئەي ئۆلۈم، سېنىڭ نەشتىرىڭ قېنى؟ ⁵⁶ ئۆلۈمنىڭ نەستىرى گۇناھ ۋە گۇناھنىڭ كۈچى تەۋرات قانۇنىدۇر. ⁵⁷ لېكىن خۇداۋەندىمىز ئەيسا مەسھنىڭ ۋاستىسى بىلەن بىزگە غالىبىنى بەرگۈچى خۇداغا شۈكۈر بولسۇن. ⁵⁸ ئۇنىڭ ئۈچۈن، ئەي ئامراق بۇرادەرلىرىم، ئىشىڭلارنىڭ خۇداۋەندىدە بىكار بولمىغىنىنى بىلىپ، چىڭ تۇرۇپ، تەۋرەنمەس بولۇپ ھەمىشە خۇداۋەندىنىڭ ئىشىدا ئېشىڭلار.

يەرۇسالمدىكى مەسھىيلەرگە ئىئانە بېرىش توغرىسىدا

16 ¹ ئەمما مۇقەددەسلەرگە يىغىدىغان ئىئانە توغرىسىدا بولسا، مەن گالاتىيادىكى جامائەتلەرگە بۇيرۇغاندەك سىلەر ھەم شۇنداق قىلىڭلار. ² كېلىشىمدە يىغىشنى باشلىماي، ھەربىر ئىنسان ھەپتىنىڭ ئاۋۋالقى كۈنى ئۆز ئۆيىدە قولىدىن كەلگىنىچە بىر نەرسە ئېلىپ قويسۇن. ³ كەلگىنىدە ئۆزۈڭلار مۇناسىپ كۆرۈپ تەيىنلىگەن كىشىلەردىن ئىئانەڭلارنى بېرۇسالېمغا ئېلىپ بارغىلى خەت بىلەن ئەۋەتەي. ⁴ لېكىن مېنىڭ ھەم بېرىشىم مۇناسىپ كەلسە، ئۇلار مەن بىلەن بىللە بارسۇن.

ئاخىرقى سۆز ۋە سالاملار

⁵ ماكېدونىيەدىن ئۆتۈپ كەتكەندىن كېيىن سىلەرنىڭ قېشىڭلارغا كېلىمەن، چۈنكى ماكېدونىيەدىن ئۆتمەيمەن. ⁶ لېكىن سىلەرنىڭ قېشىڭلاردا بىر ۋاقىتقىچە توختاپ قېلىپ، قىشنى ئۆتكۈزۈرمەيمەن. ئاندىن نە يەرگە بارسام، سىلەر مېنى يولغا سېلىپ، ئۆزىتىپ قويغايىسىلەر. ⁷ چۈنكى ئەمدى يالغۇز ئۆتۈشۈمدە سىلەر بىلەن كۆرۈشكىلى خالىمايمەن، لېكىن خۇداۋەندە ئىجازەت بەرسە، ئاراڭلاردا بىر ۋاقىتقىچە تۇراي دەپ، ئۈمىد قىلىمەن. ⁸ ئەمما ئورما ھېيتىغىچە ئەفەسۇستا قالمايمەن. ⁹ چۈنكى ئىش قىلىشقا ماڭا چوڭ بىر ئىشك ئېچىلدى. ئەمما تولا قارشى تۇرغۇچىلار باردۇر.

¹⁰ تىموتېئۇس ئالدىڭلارغا كەلسە، ئاراڭلاردا قورقماي تۇرالىشىدىن خەۋەر ئېلىڭلار، چۈنكى ئۇ مەندەك خۇداۋەندىن ئىشنى قىلىپ تۇرىدۇ. ¹¹ ھېچكىم ئۇنى تەھقىر قىلمىسۇن، بەلكى ئۇنى ئامانلىق بىلەن مېنىڭ ئالدىمغا ئەۋەتىڭلار. چۈنكى ئۇنىڭ بۇرادەرلەر بىلەن بىللە كېلىشىنى ساقلاپ تۇرىمەن.

¹² ئەمما بۇرادەر ئاپوللوس بولسا ئۆزى بۇرادەرلەر بىلەن بىللە قېشىڭلارغا بارغىلى ئۇنىڭغا تولا يالۋۇردىم. ھازىر ئالدىڭلارغا بارغىلى خالىمىدى، لېكىن مۇناسىپ پۇرسەت تاپقاندا بارىدۇ. ¹³ بىدار بولۇپ، ئىماندا چىڭ تۇرۇڭلار. گەردەك تۇرۇپ، كۈچلۈك بولۇڭلار.

¹⁴ ھەر ئىشنىڭ مېھرى-مۇھەببەت بىلەن قىلىنسۇن. ¹⁵ ئەي بۇرادەرلەر، ئاخابىنىڭ تۇنجى ھوسۇلى بولۇپ، ئۆزىنى مۇقەددەسلەرنىڭ خىزمىتىگە تۇتقان ئىستېفانانىڭ ئۆي خەلقىنى بىلىسىلەر. ¹⁶ سىلەرگە يالۋۇرمەنكى، شۇنداقلا ۋە ئۇلارغا ھەمكارلىق قىلىپ ئىشلىشىپ تۇرغانلارنىڭ ھەربىرىگە بويۇن سۇنغايىسىلەر.

¹⁷ ئىستېفاناس ۋە فورتوناتۇس ۋە ئاخابىكۇس كەلگىنى ئۈچۈن خۇشتۇرمەن. چۈنكى ئۇلار سىلەر تەرەپتىن كەم بولغانلىرىنى تولۇقلاپ بەردى. ¹⁸ ئۇلار مېنىڭ روھۇمنى ۋە سىلەرنىڭكىنى سۆيۈندۈردى. ئۇنىڭ ئۈچۈن شۇنداقلارنى ئەۋزەل بىلىڭلار. ¹⁹ ئاسىيا يۇرتىدىكى جامائەتلەر سىلەرگە سالام ئېيتىدۇ. ئاكۇنلا ۋە پىرسكىلا ئۆز ئۆيىدىكى جامائەت بىلەن خۇداۋەندىدە

سىلەرگە تولا سالام ئېيتىدۇ. ²⁰ بۇرادەرلەرنىڭ ھەممىسى سىلەرگە سالام ئېيتىدۇ. مۇقەددەس سۆيۈش بىلەن بىر-بىرىڭلارغا سالام قىلىڭلار. ²¹ مەن پاۋلۇس ئۆز قولۇم بىلەن سالامنى يازدىم.

²² بىر كىشى خۇداۋەندىنى دوست تۇتمىسا، مەلۇن بولسۇن. ماراناتا. ²³ خۇداۋەندە ئەيسانىڭ مېھىر-شەپقىتى سىلەر بىلەن بولسۇن. ²⁴ مېنىڭ مۇھەببىتىم مەسىھ ئەيسادا ھەممەڭلار بىلەن بولسۇن. ئامىن.